

L Ē M U M S

Nr.20

2016.gada 8.jūlijā

(Prot. Nr.32, 2.§)

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lietā Nr.p/14/7.2.19./5

“Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumiem SIA “SAN B”, SIA “Talsu spriegums”, SIA “CO Sistēmas” un PS “Talsu Partneri” darbībās, piedaloties pašvaldību būvdarbu iepirkumos”

SATURA RĀDĪTĀJS

PAR PĀRKĀPUMA KONSTATĒŠANU UN NAUDAS SODA UZLIKŠANU	1
I LIETAS BŪTĪBA	2
II LIETAS DALĪBNIEKI	2
1. CO Sistēmas	2
2. SAN B	3
3. Talsu spriegums	3
4. Pilnsabiedrība “Talsu Partneri”	3
III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ.....	3
5. Lietas ierosināšana.....	3
6. Veiktās procesuālās darbības.....	4
IV LIETAS APRAKSTS UN NOVĒRTĒJUMS	4
7. Spāres iepirkums	4
8. Strazdes iepirkums.....	6
9. Ēdoles iepirkums	8
10. Snēpeles iepirkums	10
11. Tiņģeres iepirkums	12
12. CO Sistēmas mutvārdu uzklauššana	15
13. Normatīvo aktu piemērošana un judikatūra.....	16
13.1. Piemērojamās normas.....	16
13.2. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums pastāvīgajā judikatūrā.....	16
14. Vienošanās izvērtējums Lietā	18

14.1.	Vienošanās izvērtējums Spāres iepirkumā	18
14.2.	Vienošanās izvērtējums Strazdes iepirkumā	18
14.3.	Vienošanās izvērtējums Ēdoles iepirkumā	19
14.4.	Vienošanās izvērtējums Snēpeles iepirkumā.....	19
14.5.	Vienošanās izvērtējums Tiņģeres iepirkumā.....	20
14.6.	Lietas dalībnieku dalība Talsu Partneri un tās ietekme uz Lietas apstākļiem	21
V CO SISTĒMAS, SAN B UN TALSU SPRIEGUMS IZLĪGUMA PIEDĀVĀJUMI .		21
15.	Naudas soda aprēķins.....	22
15.1.	Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats.....	22
15.2.	Pārkāpuma smagums	22
15.3.	Pārkāpuma ilgums	23
15.4.	Naudas soda apmērs, ievērojot pārkāpuma smagumu un ilgumu	24
15.5.	Atbildību pastiprinošie / mīkstinošie apstākļi	24
15.6.	Naudas soda samazinājums saskaņā ar izlīgumu	25
15.7.	Galīgais naudas soda apmērs	25

I LIETAS BŪTĪBA

- 1 Lietas izpētes ietvaros Konkurences padome (turpmāk – KP) pārbaudīja, vai SIA “CO Sistēmas” (turpmāk – CO Sistēmas) un SIA “SAN B” (turpmāk – SAN B), CO Sistēmas un SIA “Talsu spriegums” (turpmāk – Talsu spriegums), kā arī SAN B un Talsu spriegums, t.sk. darbojoties pilnsabiedrības “Talsu Partneri” ietvaros, darbībās ir saskatāmas Konkurences likuma (turpmāk – KL) 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes šādos publiskajos iepirkumos:
- 1) “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Talsu novada Ģibuļu pagasta Spārē”, ID Nr.TNP 2011/40/ERAF (turpmāk – Spāres iepirkums);
  - 2) “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Talsu novada Strazdes ciemā”, ID Nr.TNP 2012/128 (turpmāk – Strazdes iepirkums);
  - 3) “Kuldīgas novada Ēdoles pagasta Ēdoles ciema ūdenssaimniecības attīstība”, ID Nr.KNP 2013/5-K/ERAF (turpmāk – Ēdoles iepirkums);
  - 4) “Ūdenssaimniecības attīstība Kuldīgas novada Snēpeles pagastā Snēpeles ciemā”, ID Nr.KNP 2013/6-K/ERAF (turpmāk – Snēpeles iepirkums);
  - 5) “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Īves pagasta ciemā Tiņģere”, ID Nr.TNP 2013/73 (turpmāk – Tiņģeres iepirkums).

II LIETAS DALĪBNIKI

1. CO Sistēmas

- 2 CO Sistēmas ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas 02.02.2004. reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr.40003397115. Tās juridiskā adrese ir Strautu iela 15, Talsu novads, Talsi, LV–3201. CO Sistēmas dalībnieki ir vairākas fiziskas personas (J.K., N.B., U.D., P.V., Z.D., Č.K.). CO Sistēmas valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi ir Z.D.

2. SAN B

- 3 SAN B ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas 17.06.2003. reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr.41203010924. Tās juridiskā adrese ir Valdemāra iela 75, Talsu novads, Talsi, LV–3201. SAN B dalībnieki ir trīs fiziskas personas: M.K., D.Z. un C.P. SAN B valdes priekšsēdētājs un prokūrists ir M.K. SAN B valdes locekļi ir D.Z. un C.P.

3. Talsu spriegums

- 4 Talsu spriegums ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas 12.06.2003. reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģ. Nr.49003000127. Tās juridiskā adrese ir Miera iela 35, Talsu novads, Talsi, LV–3201. Talsu spriegums dalībnieki ir vairākas fiziskas personas (O.K., A.B., E.H., G.F., M.L., R.S.). Talsu spriegums valdes priekšsēdētājs ir T.I., valdes locekļi ir E.H. un O.K.

4. Pilnsabiedrība “Talsu Partneri”

- 5 Pilnsabiedrība “Talsu Partneri” (turpmāk – Talsu Partneri) ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā 06.08.2010. ar vienoto reģ. Nr.41203037469. Tās juridiskā adrese ir Kr.Valdemāra iela 75, Talsu novads, Talsi, LV–3201. Biedri ar tiesībām pārstāvēt pilnsabiedrību atsevišķi ir: CO Sistēmas (valdes loceklis Z.D.), SAN B (valdes priekšsēdētājs M.K., valdes locekļi D.Z. un C.P.) un Talsu spriegums (dalībnieks R.S.).
- 6 Atbilstoši KL 1.panta 9.punktam CO Sistēmas, SAN B un Talsu spriegums uzskatāmi par savstarpēji neatkarīgiem tirgus dalībniekiem.

III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ

5. Lietas ierosināšana

- 7 08.07.2014. KP amatpersonas apmeklēja Talsu novada pašvaldību, kur veica iepirkumu dokumentācijas analīzi. Izpētes laikā iepirkumu dokumentācijā tika saskatītas pirmšķietamas iespējamās aizliegtas vienošanās pazīmes.
- 8 14.07.2014. KP, pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 2.punktu un 24.pantu, ierosināja (Prot. Nr.36, 7.§) lietu Nr.p/14/7.2.19./5 “Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu Talsu novada pašvaldības būvdarbu iepirkumos”.
- 9 28.11.2014. KP nolēma (Prot. Nr.61, 3.§) precizēt lietas Nr.p/14/7.2.19./5 nosaukumu un 14.07.2014. KP sēdes protokola Nr.36 7.paragrāfu izteica šādā redakcijā: “Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 2.punktu, 24.pantu un 11.panta pirmo daļu, Konkurences padome nolemj ierosināt lietu “Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu SIA “SAN B”, SIA “Talsu spriegums”, SIA “CO Sistēmas” un PS “Talsu Partneri” darbībās, piedaloties Talsu novada pašvaldības būvdarbu iepirkumos”.
- 10 Lietas Nr.p/14/7.2.19./5 izpētes gaitā tika iegūta informācija, ka starp SAN B un CO Sistēmas notikusi informācijas apmaiņa ne tikai Talsu novada pašvaldības iepirkumu ietvaros, bet arī Kuldīgas novada pašvaldības iepirkumu ietvaros 2013.gadā par objektiem Ēdoles ciemā un Snēpeles ciemā. Līdz ar to 11.02.2016. KP, pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 2.punktu un 24.pantu, nolēma (Prot. Nr.7, 5.§) ierosināt lietu “Par KL 11.panta pirmās daļas pārkāpumiem SIA “SAN B”, SIA “CO Sistēmas” darbībās, piedaloties Kuldīgas novada pašvaldības būvdarbu iepirkumos par objektiem Ēdoles un Snēpeles ciemā”.
- 11 Vienlaicīgi 11.02.2016., pamatojoties uz KL 26.panta piekto daļu, KP nolēma (Prot. Nr.7, 5.§) apvienot lietu “Par KL 11.panta pirmās daļas pārkāpumiem SIA “SAN B”, SIA “CO Sistēmas” darbībās, piedaloties Kuldīgas novada pašvaldības būvdarbu iepirkumos par objektiem Ēdoles

un Snēpeles ciemā” ar lietu Nr.p/14/7.2.19./5 “Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu SIA “SAN B”, SIA “Talsu spriegums”, SIA “CO Sistēmas” un PS “Talsu Partneri” darbībās, piedaloties Talsu novada pašvaldības būvdarbu iepirkumos”, piešķirot apvienotajai lietai Nr.p/14/7.2.19./5 un nosaukumu “Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumiem SIA “SAN B”, SIA “Talsu spriegums”, SIA “CO Sistēmas” un PS “Talsu Partneri” darbībās, piedaloties pašvaldību būvdarbu iepirkumos” (turpmāk – Lieta).

6. Veiktās procesuālās darbības

- 12 KP amatpersonas 09.12.2014., pamatojoties uz Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses 28.11.2014. lēmumu lietā Nr.3-12/0223/11-2014.g, veica KL 9.panta piektās daļas 4.punktā minētās darbības (turpmāk – inspekcija) pie CO Sistēmas, SAN B, Talsu spriegums, iegūstot dokumentus, kā arī paskaidrojumus no Lietas dalībnieku pārstāvjiem.
- 13 Lietas izpētes laikā tika iegūta šāda papildu informācija:
  - informācija no LR Uzņēmumu reģistra, Valsts ieņēmumu dienesta; informācija no Iepirkumu uzraudzības biroja publiskojamās datu bāzes;
  - informācija no CO Sistēmas, SAN B, Talsu spriegums un Talsu Partneri par dalību publiskajos iepirkumos;
  - saņemti dokumenti no Talsu un Kuldīgas novada pašvaldībām;
- 14 Ievērojot KL 26.panta septītajā daļā noteikto, KP pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanas 03.06.2016. Talsu spriegums, CO Sistēmas, SAN B, Talsu Partneri nosūtīja 02.06.2016. paziņojumus Nr.5-3/599, Nr.5-3/600, Nr.5-3/601, Nr.5-3/602 (turpmāk – Paziņojumi). Paziņojumos KP informēja par tiesībām iepazīties ar Lietā esošajiem pierādījumiem, izteikt savu viedokli, iesniegt papildu informāciju un tikt uzklausītiem mutvārdu procesā.
- 15 SAN B 13.06.2016. un CO Sistēmas 16.06.2016. izmantoja tiesības iepazīties ar Lietas materiāliem. 27.06.2016. notika CO Sistēmas mutvārdu uzklausīšana.

IV LIETAS APRAKSTS UN NOVĒRTĒJUMS

7. Spāres iepirkums

- 16 30.05.2011. Talsu novada pašvaldība izsludināja Spāres iepirkumu. Iepirkuma priekšmets bija ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas būvdarbi saskaņā ar tehnisko specifikāciju. Piedāvājuma izvēles kritērijs – saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums. Spāres iepirkuma pretendentu piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 05.07.2011. Konkursā tika saņemti 3 piedāvājumi, tostarp SAN B, CO Sistēmas un Talsu spriegums. SAN B piedāvātā cena bija LVL 229 996,06 bez PVN (327 254,91 *euro*), CO Sistēmas piedāvātā cena bija LVL 210 235,26 bez PVN (299 137,83 *euro*), bet Talsu spriegums piedāvātā cena bija LVL 189 978,50 bez PVN (270 315,05 *euro*).
- 17 Talsu novada pašvaldības 25.07.2011. atklātā konkursa ziņojumā teikts, ka, pārbaudot pretendentu kvalifikācijas dokumentus, komisija konstatējusi, ka pretendents Talsu spriegums pēdējo piecu gadu laikā nav veicis nevienus ūdenssaimniecības sistēmas rekonstrukcijas un izbūves būvdarbus pasūtītāja paredzamās līguma cenas un būvdarbu apjomā. Kā arī pretendents CO Sistēmas pēdējo piecu gadu laikā ir veicis tikai divus ūdenssaimniecības sistēmas rekonstrukcijas un izbūves būvdarbus pasūtītāja paredzamās līguma cenas un būvdarbu apjomā. Līdz ar to Talsu spriegums un CO Sistēmas piedāvājumi konkursā tika noraidīti kvalifikācijas prasību neizpildes dēļ, bet pretendents, ar kuru tika noslēgts līgums, bija SAN B¹.
- 18 20.06.2011. plkst.11:19 nosūtīta e-pasta vēstule no Talsu spriegums e-pasta adreses

¹ SAN B piedāvātā līgumcena bija pati augstākā, salīdzinot ar abiem pārējiem noraidītajiem pretendentiem (CO Sistēmas, Talsu spriegums).

- [Lietotārvārds]@inbox.lv uz CO Sistēmas darbinieka L.G. e-pasta adresi [Lietotārvārds]@gmail.com ar nosaukumu “Spāre UK” un pielikumā excel fails “Spāre UK.xls”. Pielikumā nosūtītas šādas tāmes: 1) Būvniecības koptāme, 2) Tāme Nr.1 *Atdzelžošanas iekārtas un artēziskā aka* (pirmā celtniecības kārta), 3) Saimniecības dzeramais ūdens (otrā celtniecības kārta), 4) Lokālā tāme Nr.3 *Sadzīves kanalizācija K1* (trešā kārta), 5) Lokālā tāme Nr.4 *sadzīves kanalizācija K1* (ceturtā kārta), 6) Tāme Nr.5 *saimniecības dzeramais ūdens* (piektā celtniecības kārta), 7) Tāme Nr.6 *Elektromontāža un materiāli*, 8) Lokālā tāme Nr.7 *teritorijas labiekārtošana*, 9) Lokālā tāme Nr.8 *Atdzelžošanas stacijas renovācijas celtniecības darbi*; 10) Darbu apjomu kopsavilkums.
- 19 21.06.2011. plkst.11:02 nosūtīta e-pasta vēstule no Talsu spriegums e-pasta adreses [Lietotārvārds]@inbox.lv uz CO Sistēmas darbinieka L.G. e-pasta adresi [Lietotārvārds]@gmail.com ar nosaukumu “Spāres UK” un pielikumā excel fails “Spāre UK.xls”. Pielikumā nosūtītas tāmes: 1) Būvniecības koptāme, 2) Tāme Nr.1 *Atdzelžošanas iekārtas un artēziskā aka* (pirmā celtniecības kārta), 3) Saimniecības dzeramais ūdens (otrā celtniecības kārta), 4) Lokālā tāme Nr.3 *Sadzīves kanalizācija K1* (trešā kārta), 5) Lokālā tāme Nr.4 *sadzīves kanalizācija K1* (ceturtā kārta), 6) Tāme Nr.5 *saimniecības dzeramais ūdens* (piektā celtniecības kārta), 7) Tāme Nr.6 *Elektromontāža un materiāli*, 8) Lokālā tāme Nr.7 *teritorijas labiekārtošana*, 9) Lokālā tāme Nr.8 *Atdzelžošanas stacijas renovācijas celtniecības darbi*; 10) Darbu apjomu kopsavilkums.
- 20 Salīdzinot Talsu spriegums 20.06.2011. un 21.06.2011. e-pasta vēstulēs nosūtītās tāmes CO Sistēmas, redzams, ka minētās tāmes ir par vieniem un tiem pašiem darbiem/objektiem, taču nosūtītajās tāmēs atšķiras summas – 21.06.2011. nosūtītajās tāmēs ir koriģētas kopējās izmaksas. No minētā konstatējams, ka 21.06.2011. e-pasts sūtīts kā labojumi iepriekšējam, 20.06.2011. nosūtītajam e-pastam, un 21.06.2011. e-pasta mērķis bija ieviest korekcijas atsevišķās pozīcijās, kuras iepriekš bija neprecīzas vai nepareizas.
- 21 Salīdzinot Talsu spriegums 21.06.2011. plkst.11:02 nosūtītās tāmes CO Sistēmas ar Talsu spriegums iesniegto piedāvājumu Spāres iepirkumā un tam pievienotajām tāmēm, redzams, ka Talsu spriegums konkursa piedāvājumā 100% sakrīt laika normas, darba samaksas likmes, darba algas un mehānismu summas. Tāpat konstatējama vairāk nekā 90% sakrītība materiālu summām, jo materiālu cenas Talsu spriegums konkursa piedāvājumā izmainītas tikai 6 vietās (izmainīti 6 skaitļi) salīdzinājumā ar 21.06.2011. plkst.11:02 e-pastā nosūtītajām tāmēm.
- 22 Savukārt, salīdzinot Talsu spriegums 21.06.2011. plkst.11:02 nosūtītās tāmes ar CO Sistēmas iesniegto piedāvājumu, redzams, ka CO Sistēmas piedāvājumā būvniecības koptāmē ir izmainīti visi skaitļi, un 21.06.2011. nosūtītajā e-pasta tāmē norādītā kopējā summa no LVL 195 311,55 bez PVN (277 903,30 euro) palielināta uz LVL 210 235,26 (299 137,83 euro). Koptāmes summas palielināšana piedāvājumā notikusi par aptuveni 8% jeb LVL 14 923,71 (21 234,53 euro).
- 23 CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. 09.12.2014. sarunu protokolā sniedza informāciju, ka: *“par dalību konkrētos iepirkumos var teikt, ka lēmums tiek pieņemts no Z.D. puses, pirms tam apspriežoties ar citiem Talsu Partneri kolēģiem, ievērojot Talsu Partneri kopīgos objektus. Piedāvājumus lielākoties gatavo L.G.”*
- 24 Savukārt 12.04.2016. sarunu protokolā CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. par Spāres iepirkumu sniedza informācija, ka *“pēc tam, kad tikšanās laikā Talsu Partneri izrunāja, ka Talsu Partneri Spāres iepirkumā nestratēs, CO Sistēmas tāmētājs L.G. uzsāka piedāvājuma gatavošanu Spāres iepirkumam, tostarp, tehnisko un finanšu piedāvājumu. [pēc lēmuma nestratēt Talsu Partneri sastāvā] pārrunas par dalību / dalības nosacījumiem Spāres iepirkumā nebija”*.
- 25 *“CO Sistēmas [pārstāvjiem] nav izskaidrojuma tam, kāpēc Talsu spriegums pirms piedāvājuma iesniegšanas termiņa sūtīja 20.06.2011. e-pastu un 21.06.2011. e-pastu ar tāmēm, kas atbilst Spāres iepirkumā iesniedzamajām. Visdrīzāk Talsu spriegums sūtīja dokumentāciju, jo Spāres iepirkumā izpildāmo darbu daļu bija plānots nodot Talsu spriegums [kā apakšuzņēmējam]. CO Sistēmas nav izskaidrojuma, kāpēc Talsu spriegums sūtīja visas tāmes, kuras nepieciešams*

iesniegt iepirkumā, nevis tikai to daļu, ko paši plāno izpildīt". Tādējādi Lietas dalībnieki nevarēja sniegt izskaidrojumu Lietā konstatētajai informācijas apmaiņai Spāres iepirkumā starp CO Sistēmas un Talsu spriegums.

- 26 Attiecībā uz Spāres iepirkumu Talsu spriegums sniedzis papildu informāciju, ka, izvērtējot Spāres iepirkuma nolikumu, Talsu spriegums nolēma, kas ar savu pieredzi spēj izpildīt visas kvalifikācijas prasības. Pēc iepirkuma izsludināšanas Talsu spriegums, SAN B un CO Sistēmas modelēja situāciju saistībā ar šo iepirkumu. Minētie uzņēmumi mutiski vienojās, ka piedāvājumus iesniegs "*pakāpienveidā*", ievērojot cenas intervālu starp piedāvājumiem ~ 20 000 LVL (28 457 euro) apmērā. Ņemot vērā, ka iepirkumā piedāvājumi tika saņemti tikai no Talsu spriegums, SAN B un CO Sistēmas, tad Talsu spriegums nolēma atteikties no uzvaras iepirkumā par labu SAN B.

8. Strazdes iepirkums

- 27 20.11.2011. Talsu novada pašvaldība izsludināja Strazdes iepirkumu. Iepirkuma priekšmets – ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu rekonstrukcijas būvdarbi saskaņā ar tehnisko specifikāciju un tehnisko projektu. Piedāvājuma izvēles kritērijs – zemākā cena. Strazdes iepirkuma pretendentu piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 02.01.2013. Konkursā tika saņemti 11 piedāvājumi, tostarp SAN B un Talsu spriegums piedāvājumi. SAN B piedāvātā cena bez PVN bija LVL 259 324,27 (368 985,19 euro), Talsu spriegums piedāvātā cena bez PVN bija LVL 241 680,90 (343 880,94 euro). Talsu novada pašvaldības 14.02.2013. atklātā konkursa ziņojumā teikts, ka Talsu spriegums ir iesniedzis piedāvājumu ar zemāko cenu, un tādēļ līguma slēgšanas tiesības piešķirtas Talsu spriegums.
- 28 18.12.2012. plkst. 10:06:49 e-pasta vēstule ar nosaukumu "Jaunā tāme Strazde" no SAN B valdes locekļa un komercdirektora C.P. e-pasta adreses [Lietotājvārds]@gmail.com tika aizsūtīta uz Talsu spriegums e-pasta adresi [Lietotājvārds]@inbox.lv. Minētajā e-pasta vēstulē tika nosūtīta: 1) piedāvājuma koptāme, 2) Kopsavilkums par darbu veidiem, 3) 14 lokālās tāmes. Visi nosūtītie dokumenti (tāmes) bija pilnībā aizpildītas.
- 29 Salīdzinot SAN B 18.12.2012. e-pasta vēstulē nosūtītās tāmes ar Talsu spriegums Strazdes iepirkumam iesniegto piedāvājumu (tāmēm), secināms, ka pilnībā (100%) ar 18.12.2012. e-pasta vēstulē nosūtītajiem tāmēm sakrīt summas kategorijām – darba alga, materiāli, mehānismi un kopējās summas tāmēs. Talsu spriegums iepirkumā iesniegtajā piedāvājumā būvniecības koptāmes summa bez PVN ir LVL 241 680,90 (343 880,94 euro), kas atbilst SAN B 18.12.2012. e-pasta vēstulē esošo koptāmju summai. Savukārt atsevišķās vietās veiktās izmaiņas ir minimālas.
- 30 Salīdzinot SAN B 18.12.2012. e-pasta vēstulē nosūtītās tāmes ar SAN B konkursam iesniegto piedāvājumu (tāmēm), secināms, ka pēc e-pasta vēstules nosūtīšanas konkurentam SAN B ir veicis korekcijas savā piedāvājumā, jo koptāmes būvniecības summa no LVL 241 680,90 (343 880,94 euro) bez PVN ir palielināta uz LVL 259 324,27 (368 985,19 euro) bez PVN, tātad palielināta par LVL 17 643,37 (25 104,25 euro) jeb 7,3%. Vienlaikus, kopumā novērtējot SAN B 18.12.2012. e-pasta vēstulē nosūtītās tāmes ar SAN B konkursam iesniegto piedāvājumu (tāmēm), konstatējams, ka SAN B piedāvājuma gatavošanā izmantota 18.12.2012. e-pasta vēstulē nosūtītā tāme, jo, piemēram, SAN B piedāvājuma lokālās tāmēs no Nr.1-3 līdz Nr.1-7 lielā daļā (virs 80%) izmantota 18.12.2012. e-pasta vēstules tāmēs iekļautā informācija.
- 31 Salīdzinot SAN B un Talsu spriegums pretendentu piedāvājumus, konstatējams, ka lielā daļā (no 60% līdz pat 90%) no lokālām tāmēm sakrīt materiālu un mehānismu izmaksas.
- 32 Talsu spriegums direktors R.S. 09.12.2014. sarunu protokolā norādījis, ka: "*lēmumu par dalību iepirkumā pieņēma R.S., konsultējoties ar Dz.P. Talsu spriegums varēja izpildīt kritērijus un tāpēc pārējie Talsu Partneri biedri – SAN B un CO Sistēmas par saviem nodomiem piedalīties šajā iepirkumā neinformēja. Par nodomu piedalīties iepirkumā Talsu spriegums ar CO Sistēmas un SAN B nekomunicēja, būvdarbu izmaksas rēķināja un tāmes gatavoja B.U. un L.M., katrs par savu daļu. Līdz piedāvājuma iesniegšanai Talsu spriegums nebija sarunas ar SAN B*

- vai CO Sistēmas par dalību konkrētajā iepirkumā, nebija arī sarunas par to, ka uzvarētājs piesaistīs citus Talsu Partneri biedrus kā apakšuzņēmējus pirms piedāvājuma iesniegšanas un uzņēmumi negatavoja apakšuzņēmumu piedāvājumus”.
- 33 Talsu spriegums darbu vadītājs Dz. P. 09.12.2014. sarunu protokolā skaidroja, ka: “nezina, vai SAN B pirms piedāvājuma iesniegšanas sūtīja Talsu spriegums šī iepirkuma tāmes vai citus materiālus”.
- 34 Talsu spriegums kvalitātes vadītāja F.E. 09.12.2014. sarunu protokolā paskaidroja: “es gatavoju dokumentus Strazdes iepirkumam. Direktors R.S. kungs deva rīkojumu gatavot pieteikumu šai konkursā, šis lēmums par dalību iepirkumā tika apspriests ar B.U. un Dz.P., man nav zināms, ka ar vēl kādu būtu ticis apspriests. Piedāvājumā ietveramās cenas man iedeva B.U. Es gatavoju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas aprakstu Strazdes iepirkumam. Neatceros, ko tieši izmantoju šī apraksta sagatavošanai, bet parasti es izmantoju vienu vecu sagatavi, ko man iedeva SAN B. Šo paraugu es saņēmu ļoti sen, Laices iepirkumam. To (Laices iepirkumam) gatavojām partnerībai un es liku dokumentus kopā. Toreiz es palūdzu SAN B, iespējams, C.P., lai atsūta man sagatavi, kādu viņi ir rakstījuši. Tur pieturas punkti bija pareizi, tāpēc vēlāk arī to izmantoju, palaboju, kas nepieciešams. Esmu arī sūtījusi CO Sistēmas kvalitātes aprakstu, darba vides riska novērtējumu. Tās ir formālas veidlapas”.
- 35 SAN B būvdarbu vadītājs K.M. 09.12.2014. sarunu protokolā sniedzis informāciju, ka: “pirms piedāvājuma iesniegšanas informācijas apmaiņa nenotiek, pēc rezultātu paziņošanas pretendenti savā starpā apsprieda konkursa rezultātus (piedāvājumus, cenas utt.), to, vai notika sarunas par apakšuzņēmēja piesaisti, K.M. neatceras.”
- 36 SAN B komercdirektors C.P. 09.12.2014. sarunu protokolā sniedzis informāciju, ka: “ar M.K. kopīgi izlēmām piedalīties Strazdes iepirkumā. Nevar atcerēties, vai, lemjot par dalību Strazdes iepirkumā, bija idejas par to, ka vajadzētu piedalīties kā partneriem. C.P. gatavoja daļu Strazdes piedāvājuma – tāmi, visas lokālās tāmes bez elektrības, tiek izmantoti arī iepriekšējo konkursu materiāli. [...] gatavoju tāmes uz darba datora. Nekur nevienam nesūtīju, tikai izdrukāju un iedevu sekretārei. Sekretārei tāme bija pieejama elektroniski, vēl K.M., pārējiem nē. [...] SAN B artēziskos urbumus nebūvē. Cenu un visu tāmi par artēzisko urbumu, t.i., Lokālā tāmē nr.1-1 Artēziskais urbums (US1) iedeva apakšuzņēmējs, varbūt SIA Urbumiņš. [...] Iespējams, ka Strazdes iepirkumā bija saruna starp partneriem, ka varam viens otram būt par “apakšnieku””.
- 37 Savukārt SAN B prokūrists M.K. 09.12.2014 sarunu protokolā paskaidroja, ka: “līdzības tāmēs radās no tā, ka citas kompānijas var izmantot SAN B datus un otrādi – SAN B citu kompāniju datus, ar kuriem bija apmaiņa Talsu Partneri sadarbības ietvaros. Projekti pa lielam nemainās, tāpēc teksti piedāvājumos bieži atkārtojas, cenas par materiāliem un citi izcenojumi arī ir izmantojami atkārtoti piedāvājumu gatavošanā. Lēmumu par dalību Strazdes iepirkumā pieņēma M.K., domā, ka toreiz nebija runa, ka varētu startēt kā Talsu Partneri, jo iepirkums bija mazs. Lēmums par dalību Strazdes iepirkumā bija apspriests iekšēji, partneriem tik mazā konkursā nebija, ko darīt. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas aprakstu gatavoja – varbūt sekretāre B.C., tas ir standart teksts, kas atkārtojas no konkursa uz konkursu.”
- 38 12.04.2016. sarunu protokolā M.K. norādīja, ka “neatceras, vai sākotnēji bija plānots piedalīties Talsu Partneri sastāvā. Attiecībā uz 18.12.2016. e-pastu norādāms, ka šis e-pasts visdrīzāk tika sūtīts brīdī, kad joprojām iepirkumā bija plānots piedalīties Talsu Partneri sastāvā. Strazdes iepirkuma nolikuma 9.2.punkts varētu būt iemesls, kāpēc Talsu Partneri nolēma nesniegt piedāvājumu. Tāpēc SAN B sniedza piedāvājumu atsevišķi”.
- 39 Pēc iepirkuma noslēgšanās, kurā kā uzvarētājs tika atzīts Talsu spriegums, 12.04.2013. SAN B būvdarbu vadītājs K.M. no e-pasta adreses [Lietotājsvārds][@gmail.com](mailto:) nosūtīja vēstuli CO Sistēmas tāmētājam L.G. uz e-pasta adresi [Lietotājsvārds][@gmail.com](mailto:) ar tekstu: “Nezinu vai Dz.P.² ir sūtījis Jums Strazdes sadalījumu, bet pagaidām izskatās, ka Jums būtu jāveic šādi apjomi.” E-pasta vēstules pielikumā ir excel fails ar nosaukumu “Strazde-CO Sist”.

² Visticamāk, domāts Talsu spriegums būvdarbu vadītājs Dz.P.

- 40 09.12.2014. sarunu protokolā ar CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. sniedza šādu skaidrojumu: “*SAN B K.M. sūtīja informāciju par Strazdes iepirkuma sadalījumu 12.04.2013., attiecīgais e-pasts tika sūtīts ar mērķi, lai apspriestos par iespējamo darbu sadali, minēto e-pastu varētu uztvert kā piedāvājumu, bet pievienotajā e-pastā ir piedāvāto darbu apjomi, un tiek paskaidrots, ka CO Sistēmas arī reaģēja uz izteikto piedāvājumu un kādus noteiktus darbus veica. Tas nozīmē, ka mēs uz noteiktiem darbiem tikām piesaistīti. [..] Attiecīgie darbi tika veikti uz Talsu spriegums un CO Sistēmas 02.04.2013. Uzņēmuma līguma pamata par būvdarbu izpildi Nr.4/A pamata³. Mēs veicām kanalizācijas rakšanu, tas nozīmē ka mēs vienkārši sadalījām darbus, lai saprastu, kas ko var izdarīt, jo SAN B mums nav nekāds konkurents, bet gan drīzāk sadarbības partneris. Ja SAN B nevar darbus izdarīt tad noteikti darbi tiek nodoti mums.*” Tādējādi Lietas dalībnieku paskaidrojumi nesniedz skaidrojumu Lietā konstatētai informācijas apmaiņai Strazdes iepirkumā starp SAN B un Talsu spriegums.
- 41 Talsu spriegums sniedzis papildu informāciju, atzīstot saziņu ar SAN B Strazdes iepirkumā, ko apliecina arī KP veiktā datora apskates protokolā fiksētais. Saziņa notikusi, jo sākotnēji iepirkumā bija plānots, ka Talsu spriegums piedalīsies Talsu Partneri sastāvā.

9. Ēdoles iepirkums

- 42 15.01.2013. Kuldīgas novada pašvaldība izsludināja Ēdoles iepirkumu. Iepirkuma priekšmets bija Būvdarbu izpilde projekta “*Ūdenssaimniecības attīstība Kuldīgas novada Ēdoles pagasta Ēdoles ciemā*”. Piedāvājuma izvēles kritērijs – zemākā cena. Ēdoles iepirkuma pretendentu piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 28.02.2013. Konkursā tika iesniegti 8 piedāvājumi, t.sk. SAN B un CO Sistēmas piedāvājumi. SAN B piedāvātā cena bija LVL 188 114,87 bez PVN (267 663,35 euro), bet CO Sistēmas piedāvātā cena bija LVL 178 242,75 bez PVN (253 616,58 euro).
- 43 Tomēr, ņemot vērā projektam pieejamo finansējumu, iepirkuma komisija konstatēja, ka visu pretendentu piedāvātās līgumcenas ievērojami pārsniedz plānoto līgumcenu, līdz ar to iepirkumu komisija samazināja pasūtījuma apjomu, no visu pretendentu piedāvājumiem vienādā apjomā izslēdzot noteiktas izmaksas. Pēc pasūtītāja veiktajām izmaiņām tika izvērtēti četrus pretendentu piedāvājumi, tostarp, CO Sistēmas (piedāvātā cena LVL 156 726,73 bez PVN (223 002,05 euro)) un SAN B (piedāvātā cena LVL 166 068,03 bez PVN (236 293,52 euro)). Konkursā par uzvarētāju ar zemākās cenas piedāvājumu tika atzīts CO Sistēmas.
- 44 11.02.2013. plkst. 16:15 SAN B būvdarbu vadītājs K.M. no e-pasta adreses [Lietotājvārds][@gmail.com](mailto:) nosūtījis e-pasta vēstuli CO Sistēmas darbiniekam L.G. uz e-pasta adresi [Lietotājvārds][@gmail.com](mailto:) ar nosaukumu “*edole tame*”, pielikumā pievienojot excel failu “*Edole 2013-Tame Co xls*”, kas satur 1) Būvniecības koptāmi, 2) kopsavilkuma aprēķinus par darbu vai konstruktīvo elementu veidiem, 3) 7 lokālās tāmes. Visas nosūtītās tāmes ir pilnībā aizpildītas.
- 45 26.02.2013. plkst.14:11 nosūtīta e-pasta vēstule no SAN B būvdarbu vadītāja K.M. e-pasta adreses [Lietotājvārds][@gmail.com](mailto:) uz CO Sistēmas darbinieka L.G. e-pasta adresi [Lietotājvārds][@gmail.com](mailto:) ar nosaukumu “*edoles tame*”. E-pasta vēstules teksts: “*izlaboju arī apjomus pēc pēdējām izmaiņām. Nekas cits nemainās*”. Pielikumā pievienots excel fails “*Edole 2013 – Tame CO.xls*”, kas satur: 1) Būvniecības koptāme, 2) kopsavilkuma aprēķins par darbu vai konstruktīvo elementu veidiem, 3) Lokālā tāme Nr.1 (1.Posms NAI), 4) Lokālā tāme Nr.2 (2. Posms ŪSS), 5) Lokālā tāme Nr.3 (3.Posma ūdensvads no ŪSS), 6) Lokālā tāme Nr.4 (4.Posms – KSS2), 7) Lokālā tāme Nr.5 (5.Posms – KSS1) 8) lokālā tāme Nr.6 (6.Posms – KSS3), 9) Lokālā tāme Nr.7 (7.Posma ūdensvads), pavisam kopā uz 34 lapām.
- 46 CO Sistēmas Ēdoles konkursa piedāvājumā iekļāva SAN B būvdarbu vadītāja K.M. 26.02.2013. atsūtīto tāmi identiski atsūtītajai.
- 47 Salīdzinot CO Sistēmas un SAN B iepirkumā iesniegtās Lokālās tāmes, redzams, ka, piemēram,

³ Apakšuzņēmēja darbu samaksas summa bez PVN bija LVL 76 250,97 (108 495,97 euro).

Lokālā tāmē Nr.1 ir praktiski vienādas mehānismu, materiālu, laika normas un darba samaksas summas – no 252 tāmēs pozīcijām izmaiņas konstatējamas 13 pozīcijās. Arī pārējās Lokālajās tāmēs konstatējama vairāk nekā 90% sakritība tāmēs pozīcijās, kas attiecas uz mehānismu, materiālu, laika normas un darba samaksas summām. Savukārt Lokālajā tāmē Nr.3 summu vienādības konstatējams 85% pozīcijās. Lokālā tāmē Nr.7 summu vienādības konstatējams 86% pozīciju.

- 48 Izvērtējot CO Sistēmas un SAN B piedāvājumus, arī secināms, ka piedāvājumos atrodamas vairākas līdzības un citas pazīmes, kas liecina par KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu. Tās norādītas tabulā Nr.1.

Tabula Nr.1

Piedāvājumu saskaņošanas pazīmes CO Sistēmas un SAN B piedāvājumos konkursā

Nr.	Kopīgas pazīmes
1	Piedāvājumiem ir vizuāli līdzīgs noformējums
1.1.	Vizuāli līdzīgs satura rādītājs, vienādi satura rādītāja iestatījumi, kuriem konkursa nolikumā nav noteikt paraugs
2.	Apliecinājumos par līguma saistību garantiju sniegšanu (7.forma)
2.1.	Uzņēmumu nosaukumi apliecinājumos ierakstīti treknrakstā – CO Sistēmas un SAN B⁴
3.	Būvdarbu izpildes metodes un tehnoloģijas
3.1.	Vienāds teksts piedāvājumos būvdarbu izpildes metodēm un tehnoloģijām kā: Rakšanas darbi – vispārīgi Tranšejas cauruļvadu izbūvei Nederīgs grunts materiāls Rakšanas darbi blakus vai uz klātām virsmām Izraktās grunts pagaidu pārvietošana Rakšanas darbi esošo ēku un būvju tuvumā Ūdens atsūkņošana Aizbēršana ⁵

- 49 12.04.2016. sarunu protokolā CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. par Ēdoles iepirkumu sniedza informāciju, ka *“lēmums startēt atsevišķi Ēdoles iepirkumā tika pieņemts pēdējā brīdī. Iespējams, ka SAN B darbinieka K.M. sūtītie e-pasti ir attiecināmi uz brīdi, kad joprojām bija doma startēt Talsu Partneri sastāvā šajā iepirkumā. Iespējams, ka atsūtītās tāmēs bija izmantotas CO Sistēmas piedāvājumā Ēdoles iepirkumā. Iemesls, kāpēc SAN B atsūtītie dokumenti atbilst CO Sistēmas piedāvājumā iesniegtajiem, varētu būt tas, ka nebija laika sagatavot visu dokumentāciju pašiem, tāpēc tika iekļauti jau atsūtītie dati.”*
- 50 Savukārt 12.04.2016. sarunu protokolā SAN B pārstāvji snieguši informāciju, ka *“SAN B tehnisko un finanšu piedāvājumu Ēdoles iepirkumā gatavoja K.M. vai C.P. vai abi kopā. [...] ar CO Sistēmas saziņa piedāvājumu gatavošanas procesā nebija. [attiecībā uz 11.02.2013. un 26.02.2013. SAN B būvdarbu vadītāja K.M. nosūtītajiem e-pastiem CO Sistēmas] SAN B sniedz skaidrojumu, ka, iespējams, šis bija brīdis, kad vēl bija plānots, ka piedāvājumu Ēdoles iepirkumā sniegs Talsu Partneri. Tāpēc [abi e-pasti] varētu būt izskaidrojami ar Talsu Partneri piedāvājuma gatavošanas procesu. Iespējams, ka iepirkumā bija nepieciešams iesniegt finansiālu nodrošinājumu, un SAN B pēdējā brīdī izlēma, ka pats uzņēmums atsevišķi spēj izpildīt finansiālo nodrošinājumu. Iespējams, ka Talsu spriegums līdz pēdējam brīdim nevarēja*

⁴ Konkursa nolikuma 7.forma: apliecinājuma paraugs vietās, kur bija paredzēts ierakstīt pretendenta nosaukumu neparedzēja treknrakstu.

⁵ Konkursa nolikuma noteikumi neparedzēja piedāvājumu būvdarbu izpildes metodēm un tehnoloģijām augstāk minētās nodaļas ar šādiem konkrētiem nosaukumiem/virsrakstiem.

sniegt skaidru atbildi par vēlmi ņemt dalību Ēdoles iepirkumā. Tāpēc visdrīzāk pēdējā brīdī tika pieņemts lēmums, ka Talsu Partneri nesniegs piedāvājumu Ēdoles iepirkumā. Nevar izskaidrot, kāpēc CO Sistēmas iesniedza piedāvājumā tāmes pēc satura identiskas tām, kuras SAN B darbinieks K.M. sūtīja CO Sistēmas 26.02.2013.". Tādējādi Lietas dalībnieku paskaidrojumi nesniedz skaidrojumu Lietā konstatētajai informācijas apmaiņai Ēdoles iepirkumā starp CO Sistēmas un SAN B.

10. Snēpeles iepirkums

- 51 18.01.2013. Kuldīgas novada pašvaldība izsludināja Snēpeles iepirkumu. Iepirkuma priekšmets bija Būvdarbu izpilde projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Kuldīgas novada Snēpeles pagasta Snēpeles ciemā". Piedāvājuma izvēles kritērijs – zemākā cena. Snēpeles iepirkuma pretendentu piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 22.02.2013. Konkursam tika iesniegti 10 piedāvājumi, t.sk. SAN B un CO Sistēmas piedāvājumi. SAN B piedāvātā cena bija LVL 547 587,19 bez PVN (779 146,38 euro), bet CO Sistēmas piedāvātā cena bija LVL 605 205,34 bez PVN (861 129,62 euro).
- 52 Tomēr, ņemot vērā projektam pieejamo finansējumu, iepirkumu komisija konstatēja, ka visu pretendentu piedāvātās līgumcenas pārsniedz plānoto līgumcenu, līdz ar to iepirkumu komisija samazināja pasūtījuma apjomu, no visu pretendentu piedāvājumiem vienādā apjomā izslēdzot noteiktas izmaksas. Minētajā iepirkumā par uzvarētāju ar zemākās cenas piedāvājumu tika atzīts pretendents SIA "Būvfirma Vītols" ar līgumcenu LVL 373 563,00 bez PVN (531 532,26 euro). Arī pēc apjomu samazināšanas, piedāvājums ar zemāko cenu bija SIA "Būvfirma Vītols" piedāvājums. Līdz ar to šīs izmaiņas neietekmēja konkursa rezultātus.
- 53 20.02.2013. plkst.14:36 SAN B komercdirektors C.P. no e-pasta adreses [Lietotājvārds]@gmail.com nosūtīja e-pasta vēstuli CO Sistēmas darbiniekam L.G. uz e-pasta adresi [Lietotājvārds]@gmail.com. E-pasta vēstules teksts: "Pieliec +10%". E-pasta pielikumā ir 6 excel faili ar 1.-5. kārtas UKT⁶ tāmēm un fails ar nosaukumu "Koptame_Snepeles_UKT.xlsx".
- 54 Par minēto e-pasta vēstuli SAN B komercdirektors C.P. 09.12.2014. sarunu protokolā sniedza atbildi, ka "iespējams, ka kāds no SIA CO Sistēmas lūdza pakonsultēt, palīdzēt, tāpēc C.P. sūtīja savus komentārus par tāmēm". Protokols papildināts ar paskaidrojumu, ka, "iespējams, uz šo konkursu gribēja startēt sākotnēji Talsu Partneri un CO Sistēmas, tāpēc darbinieki man atsūtīja tāmes par objektu Snēpelē piekoriģēšanai. Apvienībā Talsu Partneri esmu galvenais tāmju rēķinātājs. Kad es nespēju veikt visus uz to laiku darbus, man palīdz kolēģi no Talsu Partneriem. Visdrīzāk tāpēc arī radās piezīme par +10%." Neskatoties uz sniegto skaidrojumu, Talsu Partneri nav iesnieguši piedāvājumu Snēpeles iepirkumā.
- 55 CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. 09.12.2014. sarunu protokolā norādīja, ka: "Domā, ka CO Sistēmas uz šo iepirkumu startēja individuāli. Bet no C.P. tika saņemts iztāmēts kaut kāds piedāvājums. Attiecībā uz e-pastā esošo norādi pieliec +10% domā, ka attiecīgā norāde no CO Sistēmas puses tika izpildīta, kad e-pastu L.G. saņēma no C.P. Tad, apskatot konkrēto piedāvājumu, aptuveni 10% tika pielikti klāt. Parasti tiek mainītas materiālu izmaksas un darba samaksas stundas. Par citām pozīcijām ir grūti atcerēties [...]".
- 56 21.02.2013. plkst. 09:36 SAN B komercdirektors C.P. no e-pasta adreses [Lietotājvārds]@gmail.com nosūtījis CO Sistēmas darbiniekam (tāmētājam) L.G. uz e-pasta adresi [Lietotājvārds]@gmail.com vēstuli ar nosaukumu "Labota 4.tāme Snēpele", pielikumā pievienojot excel failu "4_kartas_Snepele_UKT_Tames.xlsx".
- 57 21.02.2013. plkst. 11:33 SAN B komercdirektors C.P. no e-pasta adreses [Lietotājvārds]@gmail.com nosūtīja CO Sistēmas darbiniekam L.G. uz e-pasta adresi [Lietotājvārds]@gmail.com vēstuli ar tekstu: „L.G.!? Lūdzu piedod, bet K.M. laikam jau bija saguris un pieļāvis daudz kļūdu aprēķinos. Es pielaboju un tāds lūk tagad ir rezultāts. C.P.”.

⁶ Ūdens kanalizācijas tīkli.

- 58 21.02.2013. plkst. 16:35 SAN B komercdirektors C.P. no e-pasta adreses [Lietotājvārds][@gmail.com](mailto:) nosūtījis CO Sistēmas darbiniekam L.G. uz e-pasta adresi [Lietotājvārds][@gmail.com](mailto:) vēstuli ar pielikumā pievienotu failu, kas saturēja Snēpeles iepirkuma darbu izpildes laika grafiku "Snepele 2013.mpp".
- 59 Salīdzinot 20.02.2013. un 21.02.2013. e-pasta vēstuļu pielikumos nosūtītās tāmēs, redzams, ka atsevišķas pozīcijas 21.02.2013. e-pasta vēstulē pievienotajās tāmēs ir izmainītas. Taču, ņemot vērā, ka informācijas apmaiņa ar tāmēm notika vairākkārt, tad presumējams, ka SAN B un CO Sistēmas piedāvājumu gatavošanā, visticamāk, vadījās no pēdējā e-pastā norādītās informācijas, t.i., 21.02.2013. plkst. 11:33 nosūtītajā e-pasta vēstulē pievienotajās tāmēs koriģētajām summām.
- 60 Salīdzinot 21.02.2013. e-pasta vēstules pielikumā nosūtītās tāmēs ar Snēpeles iepirkumā SAN B iesniegto piedāvājumu (un tā sastāvā esošām tāmēm), redzams, ka SAN B piedāvājuma tāmēs ir veiktas izmaiņas atsevišķās tāmju pozīcijās. Vienlaikus, lai gan SAN B piedāvājumam pievienotās tāmēs pilnībā nesakrīt ar SAN B komercdirektora C.P. 21.02.2013. plkst. 11:33 e-pasta vēstulē nosūtītajām tāmēm, konstatējams, ka tajās ir veikts nelielas kopējo summu palielinājuma izmaiņas, jo tāmēs palielinātās summas nesasniedz pat 5%. Laika normu, darba samaksas, darba algas, mehānismu un materiālu summu izmaiņas palikušas nemainīgas 95-100% gadījumu salīdzinājumā ar SAN B 21.02.2013. plkst. 11:33 e-pasta vēstulē nosūtītajām tāmēm.
- 61 Savukārt, salīdzinot 21.02.2013. plkst. 11:33 SAN B komercdirektora C.P. nosūtītās tāmēs ar CO Sistēmas iesniegtā piedāvājuma tāmēm, konstatējums, ka 21.02.2013. nosūtītās koptāmēs summa bez PVN bija LVL 544 387,62⁷ (774 593,80 euro), bet CO Sistēmas piedāvājumā esošā summa koptāmē bez PVN bija LVL 605 205,34 (861 129,62 euro). Tātad CO Sistēmas piedāvājuma tāmēs pievienojis 11,17 % palielinājumu salīdzinājumā ar SAN B 21.02.2013. e-pasta vēstulē atsūtītajām tāmēm, kas aptuveni atbilst arī SAN B komercdirektora C.P. sākotnējai 20.02.2013. plkst. 14:36 e-pasta vēstulē paustajai vēlmei „*Pieliec +10%*”.
- 62 Papildus SAN B un CO Sistēmas piedāvājumu pielikumā pievienotajās tāmēs konstatējamas vairākas sakrītības mehānismu un materiālu summās. Lokālajās tāmēs no Nr.1-1 līdz Nr.1-9 konstatējamas mehānismu un materiālu summu sakrītības robežās no 81-100%. Izmaiņas radušās, jo Lokālajās tāmēs no Nr.1-1 līdz Nr.1-9 mainītas tāmju pirmajā un pēdējās rindās esošās summas. Savukārt Lokālajās tāmēs no Nr.2-1 līdz Nr.5-1 konstatējamas mehānismu un materiālu summu sakrītības robežās no 81-94%. Izņēmums ir Lokālā tāmē Nr.4-3, kur mehānismu un materiālu summu sakrītība konstatējama 68% pozīciju. Lokālajās tāmēs Nr.1, 2, 3, 4 un 5 summas mainītas tāmju pozīcijās ar nosaukumiem: 1) ceļa seguma noņemšana un atjaunošana: grants, 2) zālāja atjaunošana, 3) montāža, palīgmateriāli, kas atrodas tāmju beigās.
- 63 Izvērtējot CO Sistēmas un SAN B piedāvājumus, arī secināms, ka piedāvājumos atrodamas vairākas līdzības un citas pazīmes, kas liecina par KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu. Tās norādītas tabulā Nr.2.

Tabula Nr.2

Piedāvājumu saskaņošanas pazīmes CO Sistēmas un SAN B piedāvājumos konkursā

Nr.	Kopīgas pazīmes
1	Piedāvājumiem ir vizuāli līdzīgs noformējums.
1.1.	Vizuāli līdzīgs satura rādītājs, vienādi satura rādītāja iestatījumi
2.	Būvdarbu izpildes metodes un tehnoloģijas
2.1.	Vienāds teksts piedāvājumos būvdarbu izpildes metodēm un tehnoloģijām kā: Rakšanas darbi – vispārīgi Tranšejas cauruļvadu izbūvei

⁷ Tā kā SAN B 21.02.2013.plkst.11:33 nosūtītajā būvniecības koptāmē (apkopotas 1.-5.kārtas tāmju kopējās summas) skaitļi nesakrīt ar katras atsevišķās kārtas tāmēs norādītajām kopējām gala summām, tad KP 1.-5.kārtas tāmju kopsummu saskaitīja manuāli.

Nederīgs grunts materiāls Rakšanas darbi blakus vai uz klātām virsmām Izraktās grunts pagaidu pārvietošana Rakšanas darbi esošo ēku un būvju tuvumā Ūdens atsūkņēšana Aizbēršana ⁸
--

- 64 12.04.2016. sarunu protokolā CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. par Snēpeles iepirkumu sniedza informācija, ka “sākotnēji tika pārrunāts jautājums Talsu Partneri starpā par dalību šajā iepirkumā. Talsu Partneri kāds no tāmētājiem sāka gatavot tāmes. Vienlaikus norādāms, ka Snēpeles iepirkumā pirms piedāvājumu iesniegšanas, iespējams, 2-3 reizes tika mainīts nolikums, mainot kvalifikācijas prasības. Pēc nolikuma izmaiņām kādā brīdī tika pieņemts lēmums, ka Talsu Partneri nēstartēs un katrs tā biedrs var sniegt piedāvājumu atsevišķi. Lēmumu par dalību Snēpeles iepirkumā pieņēma CO Sistēmas valdes loceklis Z.D., savukārt iepirkuma dokumentāciju gatavoja L.G. Iespējams, ka pēc lēmuma startēt atsevišķi bija pārrunas ar SAN B par šī uzņēmuma piesaisti apakšuzņēmēja statusā. Tāpēc arī bija informācijas apmaiņa saistībā ar Snēpeles iepirkumu ar SAN B 20.02.2013. CO Sistēmas nevar izskaidrot, kāpēc viņu piedāvājumā cenas tāmē ir paceltas apmēram par 10%, ja piedāvājums tiek izvērtēts attiecībā pret SAN B e-pastā atsūtītajiem dokumentiem. Nevar arī izskaidrot, kāpēc 21.02.2013. vēlreiz sūtīts e-pasts ar labojumiem. Nevar sniegt skaidrojumu, vai saņemtie e-pasti tika izmantoti par pamatu CO Sistēmas piedāvājuma gatavošanā, varbūt tikai atsevišķas pozīcijas, kas varētu būt saistītas ar apakšuzņēmēja piesaistīšanu. SAN B parasti ir atbildīgi par attīrīšanas iekārtām, uz šo darbu veikšanu CO Sistēmas bieži piesaista SAN B kā apakšuzņēmēju, apmēram nododot 30% no kopējo darbu apjoma”.
- 65 Savukārt SAN B pārstāvji 12.04.2016. sarunu protokolā par Snēpeles iepirkumu sniedza informāciju, ka “visdrīzāk SAN B piedāvājumu Snēpeles iepirkumā gatavoja K.M. vai C.P., vai abi kopā. Nevar paskaidrot, vai sākotnēji tika apsvērts, vai piedāvājumu sniegs Talsu Partneri. Iespējams, ka sākotnēji iepirkumā varēja kvalificēties Talsu Partneri, iespējams, ka tas bija saistīts ar finansiālo nodrošinājumu vai apdrošināšanu, kuru katrs biedrs atsevišķi uz Snēpeles iepirkuma brīdī nevarēja izpildīt. Iesniedzot piedāvājumu, nebija plānots piesaistīt CO Sistēmas kā apakšuzņēmēju. Iemesls, kāpēc 20.02.2013. tiek nosūtīts e-pasts, visdrīzāk ir saistāms ar to, ka uz šo brīdī joprojām bija plānots, ka piedāvājumu sniegs Talsu Partneri Snēpeles iepirkumā. Iespējams, ka tāmes, kas ir 20.02.2013. e-pastā, iepriekš SAN B bija atsūtījis CO Sistēmas tāmētājs L.G. pārbaudīt. Tāpēc, iespējams, ka 20.02.2013. SAN B komercdirektors sūtīja e-pastu ar tekstu “pieliec + 10”, konsultējot Talsu Partneri piedāvājuma sagatavošanu. Tomēr precīzu skaidrojumu šim e-pastam SAN B pārstāvis sniegt nevar. Arī 21.02.2013. SAN B sūtītais e-pasts ir skaidrojams ar to, ka visdrīzāk joprojām bija plānots piedalīties Snēpeles iepirkumā Talsu Partneri sastāvā. Tad kādā brīdī starp 21.02.2013. e-pasta nosūtīšanu un piedāvājuma iesniegšanu 22.02.2013. tika pieņemts lēmums Snēpeles iepirkumā nepiedalīties Talsu Partneri sastāvā. Tad tika gatavots atsevišķs SAN B piedāvājums, iespējams, ka, gatavojot SAN B piedāvājumu, par pamatu tika ņemts jau iepriekš Talsu Partneri sastāvā gatavotais piedāvājums.” Tādējādi Lietas dalībnieku paskaidrojumi neizskaidro Lietuvā konstatēto informācijas apmaiņu Snēpeles iepirkumā starp CO Sistēmas un SAN B. Savukārt paskaidrojumos minēto par Talsu partneri plāniem piedalīties iepirkumā neapstiprina cita lietā iegūtā informācija un pierādījumi.

11. Tiņģeres iepirkums

- 66 29.07.2013. Talsu novada pašvaldība izsludināja Tiņģeres iepirkumu. Iepirkuma priekšmets

⁸ Konkursa nolikuma noteikumi neparedzēja piedāvājumu būvdarbu izpildes metodēm un tehnoloģijām augstāk minētās nodaļas ar šādiem konkrētiem nosaukumiem/virsrakstiem.

- bija ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu rekonstrukcijas būvdarbi saskaņā ar tehnisko specifikāciju (A1 un A2 pielikums) un tehnisko projektu. Piedāvājuma izvēles kritērijs – zemākā cena. Tiņģeres iepirkuma pretendentu piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 03.09.2013. Konkursā tika saņemti 11 piedāvājumi, tostarp CO Sistēmas un SAN B piedāvājumi. SAN B piedāvātā cena bez PVN bija LVL 261 851,11 (372 580,56 euro), bet CO Sistēmas piedāvātā cena bez PVN bija LVL 275 899,50 (392 569,62 euro).
- 67 Minētajā iepirkumā par uzvarētāju ar zemākās cenas piedāvājumu tika atzīts SAN B, savukārt CO Sistēmas piedāvājums tika noraidīts. Atbilstoši Tiņģeres iepirkuma Nolikuma 9.3.1. punkta prasībām, piedāvājuma pielikumā pievienojama informācija, kas apliecina ka pretendents pēdējos piecos gados ir veicis vismaz trīs līdzīga rakstura un apjoma būvdarbus. Tā kā iepirkuma komisijas vērtējumā CO Sistēmas iesniedza informāciju tikai par diviem objektiem, tad CO Sistēmas piedāvājums tika noraidīts.
- 68 28.08.2013. plkst.22:49 e-pasta vēstule ar nosaukumu “ive” nosūtīta no SAN B būvdarbu vadītāja K.M. e-pasta adreses [Lietotājvārds]@gmail.com uz CO Sistēmas darbinieka L.G. e-pasta adresi [Lietotājvārds]@gmail.com. E-pasta vēstules pielikumā ir excel fails ar nosaukumu “Tingere-tames-iepirkumam 2013-CO Sistēmas.xls”. Pielikumā nosūtītas: 1) būvniecības koptāme, 2) kopsavilkums, 3) kopsavilkums-ūdensapgāde, 4) kopsavilkums par darbu veidiem Nr.1, Nr.2, Nr.3, Nr.4 Nr.5, 5) kopsavilkums-kanalizācija, 5) 19 lokālās tāmes. Visas tāmes pilnībā aizpildītas.
- 69 Salīdzinot CO Sistēmas un SAN B konkursam iesniegtos piedāvājumus (t.i., tāmes), redzams, ka CO Sistēmas konkursam iesniegusi identiskas tāmes tām, kuras CO Sistēmas 28.08.2013. plkst. 22:49 saņēma no SAN B būvdarbu vadītāja K.M. CO Sistēmas piedāvājuma tāmēs summas netika mainītas.
- 70 Piedāvājumos atrodamas vairākas līdzības un citas pazīmes, kas liecina par KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu. Tās norādītas tabulā Nr.3.

Tabula Nr.3

Piedāvājumu saskaņošanas pazīmes CO Sistēmas un SAN B piedāvājumos konkursā

Nr.	Pazīmes
1.	Piedāvājumiem ir vizuāli līdzīgs noformējums
1.1.	Vizuāli līdzīgs satura rādītājs, vienādi satura rādītāja iestatījumi, kas nav norādīts konkursa nolikumā kā paraugs
2.	SIA „Krauzers” apliecinājumi par būvgružu savākšanu
2.1.	Abi pretendenti kā atkritumu un būvgružu savācēju bija paredzējuši piesaistīt SIA „Krauzers”
3.	SIA „Talsu spriegums” apakšuzņēmēja apliecinājums
3.1.	Abu pretendentu piedāvājumos ir pievienoti vienādi Talsu spriegums kā potenciālā apakšuzņēmuma apliecinājumi, kurus sagatavojusi M.T. Nolikums neparedz sagatavi/formu ar nosaukumu “APAKŠUZŅĒMĒJA APLIECINĀJUMS”
4.	Būvdarbu izpildes metodes un tehnoloģijas
4.1.	Vienāds teksts piedāvājumos būvdarbu izpildes metodēm un tehnoloģijām kā: Rakšanas darbi – vispārīgi; Tranšējas cauruļvadu izbūvei; Nederīgs grunts materiāls; Rakšanas darbi blakus vai uz klātām virsmām; Izraktās grunts pagaidu pārvietošana; Rakšanas darbi esošo ēku un būvju tuvumā; Ūdens atsūkņēšana; Aizbēršana; Horizontālās urbšanas (beztranšējas) metode;

<p>Beztranšejas tehnoloģijas metode; Vienāds teksts aprakstiem ar nosaukumu Darbu izpildes programma (CO Sistēmas); Darbu organizācija (SAN B); Būvdarbu veikšana; Strādājošo sadzīves apstākļu organizēšana un nodrošināšana; Tehnikas, mehānismu un materiālu novietnes organizēšana; Nojaukšanas darbi; Pazemes komunikācijas ieguldīšana; Mobilizācija darbu uzsākšanai; Satiksmes novirzīšana; Materiālu pārbaude⁹</p>
--

- 71 Papildus, izvērtējot CO Sistēmas un SAN B iesniegtos piedāvājumus Tiņģeres iepirkumā, konstatējams, ka abu uzņēmumu piedāvājumiem ir pievienots SIA “Krauzers” izsniegts atkritumu apsaimniekošanas apliecinājums, kuru parakstījis SIA “Krauzers” valdes priekšsēdētājs D.D. Abi apliecinājumi ir izdoti vienā dienā viens pēc otra (viens datums un secīgs kārtas numurs).
- 72 Lietā iegūtā informācija arī liecina, ka 28.08.2013. plkst.14:50 nosūtīta e-pasta vēstule no CO Sistēmas darbinieka L.G. e-pasta adreses [Lietotājvārds][@gmail.com](mailto:[Lietotājvārds]@gmail.com) uz e-pasta adresi [Lietotājvārds][@krauzers.lv](mailto:[Lietotājvārds]@krauzers.lv) ar nosaukumu “Apliecinājumi un pielikumu Apliecinājums_Krauzers.doc”. L.G. 28.08.2013. e-pasta vēstulē lūdza SIA “Krauzers” sastādīt divus apliecinājumus gan SAN B, gan CO Sistēmas: “Sveicināti lūdzam uzrakstīt divus apliecinājumus”. Šāds lūgums 28.08.2013. e-pasta vēstulē no e-pasta adreses [Lietotājvārds][@gmail.com](mailto:[Lietotājvārds]@gmail.com) nosūtīts atkārtoti uz [Lietotājvārds][@krauzers.lv](mailto:[Lietotājvārds]@krauzers.lv) arī plkst. 17:09. “Sveicināti! Ļoti atvainojos, jo iepriekšējā apliecinājumā bija kļūda. Lūdzu sagatavojiet šos (sk. pielikumu) apliecinājumus”.
- 73 SAN B komercdirektors C.P. 09.12.2014. sarunu protokolā sniedzis informāciju, ka: “Tiņģeres iepirkuma sakarā bija apspriede, ka PS Talsu Partneri nepiedalīsies un katrs biedrs būs par sevi”.
- 74 SAN B prokūrists M.K. 09.12.2014. sarunu protokolā sniedzis informāciju, ka: “Kvalifikācijas prasības šajā iepirkumā nebija lielas un katrs varēja startēt atsevišķi. Talsu spriegums bija saukts par apakšuzņēmēju elektroietaišu darbiem tāpēc, ka ir partneris”.
- 75 09.12.2014. sarunu protokolā CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. sniedza informāciju, ka: “Attiecībā uz Tiņģeres iepirkumu starp Talsu Partneriem tika izdiskutēts, ka šoreiz ejam atsevišķi. Sākotnēji gan tas, ka šoreiz startējam atsevišķi, tika izdiskutēts ar tāmētāju L.G. un L.G. gatavoja visus nepieciešamos dokumentus. [...] parasti visus iepirkuma dokumentus sagatavo un pasūtītājam piegādā L.G. [...] CO Sistēmas skatījumā sakritības ir iespējamās, jo tajos gadījumos, kad tāmētājam priekš CO Sistēmas tiek izmantota pieredze no Talsu Partneri. Analizējot Talsu Partneru konkursu rezultātus un pieredzi, iespējams, ka šī pieredze tiek izmantota CO Sistēmas tāmēšanas darbā un var radīt līdzības, sakritības no 5-50%. L.G. neizslēdz, ka uz citu uzņēmumu atsūtītās bāzes (tāmes), izmantojot “control paste” elementus ir sagatavojis sava uzņēmuma tāmi. Tieši Tiņģeres iepirkums ir šis gadījums. Pieļauju, ka var būt arī citi gadījumi bez Tiņģeres iepirkuma.
- 76 SAN B un CO Sistēmas piedāvājumos esošajās tāmēs ar noteiktu koeficientu sakrīt ievērojams pozīciju skaits. Tā, piemēram, salīdzinot abu pretendentu piedāvājumu Lokālās tāmes Nr.2-1 *Ūdensapgāde Ū1*, konstatējams, ka lielā skaitā (virs 70%) abiem pretendentiem sakrīt darbietilpība, materiālu un mehānismu izmaksas uz 1 vienību. Tas nozīmē, ka, sagatavojot tāmi, kolonnai “darbietilpība” pielietots koeficients 1,04, kolonnai “materiāli” pielietots koeficients 1,03, bet kolonnai “mehānismi” pielietots koeficients 1,02.

⁹ Konkursa nolikuma noteikumi neparedzēja piedāvājumu būvdarbu izpildes metodēm un tehnoloģijām augstāk minētās nodaļas ar šādiem konkrētiem nosaukumiem/virsrakstiem.

- 77 09.12.2014. sarunu protokolā CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. sniedza informāciju, ka: *“Vienādības un līdzības Tiņģeres iepirkumā tāmēs saistītas ar to, ka tāmes sākotnēji tika saņemtas no SAN B. Tāme atrodamā L.G. datorā un piemērojot matemātisku aprēķinu (koeficientu) tika sagatavota CO Sistēmas tāme šim konkrētajam iepirkumam”*. Vienlaicīgi sarunu protokolā Z.D. un L.G. norādīja: *“Tā kā Tiņģeres iepirkums tika izsludināts atkārtoti un pēc atkārtotas izsludināšanas CO Sistēmas izdomāja konkursā startēt atsevišķi, tad izveidojās situācija, ka tāmes daļēji tika izmantotas, kurā bija paredzēts startēt Talsu Partneri”*.
- 78 09.12.2014. sarunu protokolā CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. sniedza informāciju, ka: *“Tiņģeres gadījumā CO Sistēmas aizgāja kā apakšuzņēmums SAN B, jo SAN B pietrūka darba spēka un mēs iesaistījāmies kā apakšuzņēmums. Tiņģeres gadījumā darbi tika veikti pamatojoties uz 20.11.2013. līguma Nr.2013.-4 par būvniecības darbu veikšanu pamata”*. Vienlaicīgi sarunu protokolā tika paskaidrots, ka: *“[...] līgums tika noslēgts ar Talsu Partneri, lai būtu vieglāka darbība ar papīriem, apdrošināšanu. Domā, ka CO Sistēmas bija izdevīgi pāriet zem Talsu Partneri līguma saistībā ar apdrošināšanu, un tas arī varētu būt konkrētais izskaidrojums konkrētajai līgumu slēgšanas praksei”*. Līdz ar to konstatējams, ka pēc konkursa noslēgšanās SAN B kā apakšuzņēmēju piesaistīja CO Sistēmas, bet faktiski 20.11.2013. līgums Nr.2013.-4 par būvniecības darbu veikšanu tika noslēgts ar PS Talsu Partneri.
- 79 Papildus 12.04.2016. sarunu protokolā CO Sistēmas valdes loceklis Z.D. un tāmētājs L.G. sniedza informāciju, ka *“sākotnēji izsludinātais iepirkums tika pārtraukts un pēc tam izsludināts atkārtoti. Neatceras, kādas bija izmaiņas nolikumā, kuru dēļ CO Sistēmas varēja startēt atsevišķi šajā iepirkumā. Iespējams, ka uz pirmo Tiņģeres iepirkuma izsludināšanas reizi tāmes gatavoja Talsu Partneri. Pēc tam, kad iepirkums tika izsludināts atkārtoti, daļa tāmju jau bija gatavas, tās iespējams arī tika ņemtas par pamatu gatavojot atsevišķo CO Sistēmas piedāvājumu. CO Sistēmas pārstāvji nevar sniegt skaidrojumu tam, kāpēc SAN B atsūtītā tāme šādā pašā saturā ir iekļauta CO Sistēmas piedāvājumā. Visdrīzāk, ka SAN B 28.08.2013. e-pastu sūtīja ar mērķi sniegt informāciju par SAN B kā apakšuzņēmēja veicamajiem darbiem. Nav izskaidrojuma, kāpēc tika atsūtītās visas tāmju pozīcijas, nevis tikai tās, kuras plānots, ka pildīs SAN B kā apakšuzņēmējs”*.
- 80 Savukārt SAN B pārstāvji 12.04.2016. sarunu protokolā papildus snieguši informāciju, ka *“neatceras, vai sākotnēji bija plānots piedalīties Talsu Partneri sastāvā. Talsu spriegums, iespējams, tika piesaistīts kā apakšuzņēmējs piedāvājuma gatavošanas procesā uz elektrības darbiem. Pēc iepirkuma kā apakšuzņēmējs uz attīrīšanas iekārtu ierakšanu tika piesaistīts CO Sistēmas. Taču līgums par šo darbu veikšanu tika noslēgts ar Talsu Partneri, lai Talsu Partneri tiktu celts apgrozījums un būtu pieredze. SAN B piedāvājumu Tiņģeres iepirkumā gatavoja K.M. vai C.P., vai abi kopā. [Attiecībā uz 28.08.2013. nosūtīto e-pasta vēstuli] tiek izteikts pieļāvums, ka arī šajā gadījumā e-pasts ir nosūtīts Talsu Partneri piedāvājuma gatavošanas procesā. Nevar sniegt skaidrojumu, kāpēc K.M. nosūtītā e-pasta 28.02.2013. pielikumā pievienotās tāmes šādā pašā saturā tiek pievienotas CO Sistēmas piedāvājumam Tiņģeres iepirkumā”*.
- 81 Lietas dalībnieku paskaidrojumi neizskaidro Lietā konstatēto informācijas apmaiņu Tiņģeres iepirkumā starp CO Sistēmas un SAN B. Savukārt paskaidrojumos minēto par Talsu partneri plāniem piedalīties iepirkumā neapstiprina cita Lietā iegūtā informācija un pierādījumi.

12. CO Sistēmas mutvārdu uzklauššana

- 82 27.06.2016. KP telpās, pamatojoties uz KL 26.panta septīto daļu, notika CO Sistēmas mutvārdu uzklauššana. CO Sistēmas mutvārdu uzklauššanā apstiprināja 15.06.2016. iesniegumā Nr.23 norādīto, ka uzņēmums atzīst 02.06.2016. KPI Paziņojumā par Konkurences padomes lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu un par uzaicinājumu iepazīties ar lietā Nr.p/14/7.2.19./5 esošajiem pierādījumiem un viedokļa izteikšanu (turpmāk – KP Paziņojums) Nr.5-3/600 norādītajiem faktiem un piekrīt juridiskajam izvērtējumam, kā arī izmeklēšanas

rezultātā izdarītajiem secinājumiem. CO Sistēmas lūdza samazināt kopējo piemērojamo naudas sodu par pārkāpumu un sniedza vispārīgu informāciju par uzņēmuma darbību pēdējo gadu laikā.

13. Normatīvo aktu piemērošana un judikatūra

13.1. Piemērojamās normas

- 83 KL 11.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka: *“Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par: 1) tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem”*.
- 84 Saskaņā ar Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.798 *“Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam” 2.9.apakšpunktu “horizontālā kartela vienošanās – vienošanās starp konkurentiem, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci starp tiem, tai skaitā vienošanās par tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, vienošanās par ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu vai kontroli, vienošanās par tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus, un vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem”*.

13.2. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums pastāvīgajā judikatūrā

- 85 Atbilstoši KL mērķim (kas definēts KL 2.pantā) katram tirgus dalībniekam, konkurējot ar citiem, ir jākonkurē, izmantojot brīvas, vienlīdzīgas un godīgas konkurences līdzekļus. Tādējādi tirgus dalībniekam reālās konkurences apstākļos ir jābūt ieinteresētam nodrošināt un jānodrošina informācijas neizpaušanu konkurentiem. Pamatojoties uz KL 11.panta pirmo daļu, kā arī ņemot vērā KP iepriekš pieņemtos lēmumus un judikatūrā iedibinātos principus¹⁰, katram tirgus dalībniekam patstāvīgi jānosaka sava rīcība tirgū. Tirgus dalībniekiem ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem¹¹.
- 86 KL 11.panta pirmajā daļā lietotā termina “vienošanās” piemērošana netiek ierobežota tikai ar divpusēji vai daudzpusēji noslēgtu līgumu. KL ir piemērojams arī tirgus dalībnieku sadarbībai, kura tiek sasniegta ar daudz neformālākas sapratnes palīdzību un to sauc par saskaņotu darbību. Tādējādi vienošanās ir arī jebkurā citādā formā panākta un īstenota sadarbība starp konkurentiem, kuras ietvaros notiek apmaiņa ar informāciju par cenām vai to veidošanās noteikumiem, jo šāda darbība pēc sava mērķa ir vērsta uz konkurences mazināšanu starp tiem, t.i., kavēšanu, ierobežošānu vai deformēšanu starp konkurentiem.
- 87 Izšķirošais apstāklis ir pušu gribu sakritība (vienotība), un ne vienošanās formai, ne līgumisku sodu (sankciju) vai piemērošanas pasākumu pastāvēšanai nav nozīmes.
- 88 Lai konkrētā tirgus dalībnieku darbībās konstatētu saskaņotu darbību, ir jāizpildās turpmākajiem nosacījumiem:
- 1) starp tirgus dalībniekiem ir jābūt vienprātībai, ar ko apzināti ir aizstāta konkurence;
  - 2) saskaņai starp tirgus dalībniekiem nav jābūt sasniegtai verbāli un to var būt izraisījuši

¹⁰ AT 29.06.2009. spriedums lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*,18. un 24.punkts, 29.04.2011. spriedums lietā Nr.SKA-100/2011, *Aizputes ceļinieks*, 12.punkts.

¹¹ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13, *MN Īpašumi, Info Būve*, 5.lp.

- tieši vai netieši kontakti starp karteļa vienošanās dalībniekiem.
- 89 Saskaņošanas un sadarbības kritēriji, kas attiecībā uz saskaņotas darbības jēdzienu ir iedibināti tiesu judikatūrā, nenozīmē to, ka ir jābūt izstrādātam reālam plānam, bet ir jāsaprot tādējādi, ka katram tirgus dalībniekam neatkarīgi jānosaka politika, kuru tas plāno realizēt tirgū¹².
- 90 Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis attiecībā uz vienu vai dažiem citiem [konkurentiem] rīkoties zināmā veidā vai ka konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai, vismaz, ir būtiski samazinājis neskaidrību par uzvedību, kuru sagaida no tā tirgū. Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, savukārt otrs nav reaģējis noraidoši attiecībā uz šādas informācijas saņemšanu¹³.
- 91 Aizliegti ir jebkādi tieši vai netieši kontakti starp komercsabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana vai ietekmēšana. Nav pieļaujama informācijas apmaiņa starp konkurentiem par komerciālās darbības plāniem un citu komerciāli būtisku informāciju¹⁴. Kopīgi veidojot piedāvājumus iepirkumam, tiek atklāti komerciālās darbības plāni par dalību iepirkumā, cenas un cita komercnoslēpumu saturoša informācija, tādējādi ierobežojot konkurenci iepirkumā.
- 92 Ne no KL viedokļa, ne Publisko iepirkumu likuma 2.panta¹⁵ viedokļa, starp diviem nesaistītiem uzņēmumiem, kas kandidē izsludinātajos iepirkumos kā neatkarīgi, nesaistīti tirgus dalībnieki, savstarpēji konkurējot, nav pieļaujama komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa un iesaistīšanās darbībās (arī ar darbinieku vai citu personu starpniecību), kas var ierobežot konkurenci konkrētā iepirkumā. Normālas konkurences apstākļos katra konkurējoša uzņēmuma prioritāte ir aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju tirgū, darbojoties neatkarīgi un darot visu iespējamo, lai nepieļautu sensitīvas informācijas apmaiņu starp konkurentiem, t.sk. darbinieku iesaistīšanos darbībās, kas var atklāt konkurentam darbības, kuras tas ir nolēmis vai plāno veikt. Plānu atklāšana konkurentam attiecībā uz konkrētu iepirkumu var būt pieļaujama tikai gadījumā, ja iepirkumam tiek iesniegts kopīgs piedāvājums.¹⁶ Uzņēmums ir atbildīgs par to, ka tā komercnoslēpums (konkrētajā gadījumā par piedāvātām cenām, tarifiem), piedaloties publiskajā iepirkumā, netiek atklāts citiem komersantiem, kas darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū.
- 93 Ņemot vērā KL 2.pantā noteikto mērķi, tirgus dalībniekam ir jābūt ieinteresētam nodrošināt šādas informācijas neizpaušanu konkurentiem, nodrošinot to ar attiecīgiem līdzekļiem. Tādējādi no KL mērķa izriet ne tikai pienākums tirgus dalībniekam tieši nenodot datus konkurentiem, bet arī pienākums nodrošināt, lai personas, kurām tirgus dalībnieks nodevis šo informāciju, to nenodotu tālāk, jo abos gadījumos vienlīdz būtiski tiek ietekmēti brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļi tirgū¹⁷.
- 94 Aizliegta ir jebkura informācijas apmaiņa par tādiem konkurenta darbības (bezdarbības) noteikumiem, kas tā vai citādi var ietekmēt konkurējošā tirgus dalībnieka rīcību. Tā kā saimnieciskās darbības mērķis ir gūt ekonomisku labumu, jebkura tirgus dalībnieka rīcība ir pamatā vērsta uz tā sasniegšanu, tādēļ vienošanās par darbības noteikumu saskaņošanu arī ir vērsta tieši vai netieši uz ekonomiska labuma gūšanu.¹⁸
- 95 Tirgus dalībnieks, neapšaubāmi, ir tiesīgs piemēroties tirgus apstākļiem, nolemt piedalīties vai

¹² EST 16.12.1975. spriedums apvienotajās lietās C-40 *Suiker Unie*, 173.punkts.

¹³ EST 15.03.2000. spriedums lietā T-25/95 u.c. *Cimenteries*, 1852. un 1849.punkts.

¹⁴ AT 29.06.2009. spriedums lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 20.punkts.

¹⁵ Publisko iepirkumu likuma 2.pants. „Šā likuma mērķis ir nodrošināt:

1) iepirkuma procedūras atklātumu;

2) piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem;

3) valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot pasūtītāja risku.”

¹⁶ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13, *MN Īpašumi, Info Būve*, 10.lp.

¹⁷ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13, *MN Īpašumi, Info Būve*, 11.lp.

¹⁸ AT 29.06.2009. sprieduma lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 18.punkts.

nepiedalīties konkursos, kā arī izlemt, kurā valsts reģionā tas piedalīsies vai nepiedalīsies konkursos vai arī kuri potenciālie klienti, pasūtītāji tam šķiet “pievilcīgāki”, taču tas ir jādara neatkarīgi no citiem tirgus dalībniekiem, t.sk. konkurentiem. Turklāt ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem.¹⁹

14. Vienošanās izvērtējums Lietā

- 96 Lietā ir konstatējams, ka CO Sistēmas un SAN B, CO Sistēmas un Talsu spriegums, kā arī SAN B un Talsu spriegums, vienojoties par piedalīšanās konkursos noteikumiem, ir ierobežojusi un deformējuši konkurenci Talsu un Kuldīgas novada pašvaldību organizētajos iepirkumos, pārkāpjot godīgas konkurences noteikumus 5 iepirkumos par kopējo summu, kas pārsniedz 4 miljonus *euro*, kā rezultātā pasūtītāji nesaņēma patiesi konkurējošus piedāvājumus, jo 1) CO Sistēmas un SAN B, 2) CO Sistēmas un Talsu spriegums, 3) SAN B un Talsu spriegums iesniedza savstarpēji saskaņotus piedāvājumus. Par to liecina konstatētās līdzības, vienādības un sakritības Lietas dalībnieku piedāvājumos, Lietā iegūtie pierādījumi un informācija, tostarp, Lietas dalībnieku nosūtītās e-pasta vēstules, sniegtie paskaidrojumi.

14.1. Vienošanās izvērtējums Spāres iepirkumā

- 97 Izvērtējot Lietā iegūtos pierādījumus un informāciju, secināms, ka Talsu spriegums 20.06.2011. un 21.06.2011. nosūtīto e-pasta vēstuļu pielikumos pievienotās tāmes bija sūtījis ar mērķi izslēgt neskaidrību par CO Sistēmas un Talsu spriegums Spāres iepirkuma konkursā iesniedzamo piedāvājumu saturu, t.i., tāmēs norādāmo informāciju. Minēto apstiprina Spāres iepirkumā iesniegtā Talsu spriegums piedāvājuma sastāvā esošo tāmju gandrīz pilnīga atbilstība Talsu spriegums 21.06.2011. e-pasta vēstulē nosūtītajām tāmēm, kā arī Talsu spriegums papildu iesniegtā informācija Lietā par aizliegtas vienošanās esamību Spāres iepirkumā. Turklāt ņemams vērā, ka Talsu spriegums tāmes, kuras atbilst Spāres iepirkumā iesniedzamo piedāvājumu satura nosacījumiem, sūtīja divas reizes: 20.06.2011. un 21.06.2011. Tādējādi izslēdzamas jebkādas šaubas par to, ka Talsu spriegums nebūtu vēlējies šādu informāciju nodot CO Sistēmas, tostarp, e-pastos iekļautās informācijas apmērā.
- 98 Noraidāmi arī argumenti par to, ka Talsu spriegums gan 20.06.2011., gan 21.06.2011. e-pasta vēstules sūtīja ar mērķi informēt CO Sistēmas par pakalpojumu izmaksām, kurus Talsu spriegums varētu sniegt kā apakšuzņēmējs. Šādu argumentu atbilstību faktiskai situācijai neaplicina Lietā iegūtie pierādījumi. CO Sistēmas 12.04.2016. sarunu protokolā norādījis, ka, piesaistot Talsu spriegums apakšuzņēmēja statusā, tam tiktu nodoti darbi 30% apmērā no kopējo darbu apjoma. Arī Spāres iepirkuma nolikums neparedz visu darbu nodošanu apakšuzņēmējam – nolikuma 9.3.3.punkts paredz, ka pretendents var nodot apakšuzņēmējam ne vairāk kā 70% no kopējā būvdarbu apjoma. Vienlaikus, nav konstatējams, ka Talsu spriegums 20.06.2011. un 21.06.2011. nosūtītās e-pasta vēstules sūtītas par apakšuzņēmēja sniedzamiem pakalpojumiem un ar mērķi informēt ģenerāluzņēmēju par apakšuzņēmēja veicamajiem darbiem un to izmaksām. Izskaidrojumu pilnībā aizpildītu tāmju nosūtīšanai nevarēja arī sniegt CO Sistēmas. Līdz ar to KP kritiski vērtē CO Sistēmas paskaidrojumus.

14.2. Vienošanās izvērtējums Strazdes iepirkumā

- 99 Izvērtējot Lietā iegūtos pierādījumus un informāciju, konstatējams, ka attiecībā uz Strazdes iepirkumu bija izslēgta jebkāda neskaidrība par dalības konkursā nosacījumiem starp SAN B un Talsu spriegums, ko apstiprina gan Talsu spriegums papildu sniegtā informācija, gan arī SAN B valdes locekļa un komercdirektora 18.12.2012. nosūtītā e-pasta vēstule ar pielikumiem

¹⁹ AT 29.06.2009. sprieduma lietā Nr.SKA-234/2009, *Stats u.c.*, 10.lp.

Talsu spriegums. E-pasta vēstules pielikumā esošās tāmes atbilst Strazdes iepirkuma konkursā iesniedzamo tāmju saturam, un no Lietā iegūtas informācijas konstatējams, ka gan Talsu spriegums, gan SAN B izmantoja minētās tāmes, gatavojot savus piedāvājumus.

- 100 To, ka Talsu spriegums piedāvājuma sagatavošanā Strazdes iepirkumam ir vadījusies no SAN B valdes locekļa un komercdirektora e-pastā atsūtītajām tāmēm, apstiprina sakritība starp 18.12.2012. vēstulē nosūtītajām tāmēm un Talsu spriegums piedāvājumā esošām tāmēm kategorijās – darba alga, materiāli, mehānismi un kopējās summas tāmēs. Savukārt atsevišķās vietās veiktās izmaiņas attiecībā pret kopējo tāmēs iekļauto datu apjomu ir minimālas.
- 101 Lai gan SAN B pēc 18.12.2012. vēstules nosūtīšanas Strazdes iepirkumā iesniegtā piedāvājuma tāmēs salīdzinājumā ar e-pasta vēstules pielikumā esošajām tāmēm ir veikusi korekcijas, joprojām piedāvājuma lokālās tāmēs no Nr.1-3 līdz Nr.1-7 lielā daļā (virs 80%) konstatējamas sakritības ar 18.12.2012. vēstulē nosūtītajām tāmēm. Tādējādi arī SAN B ir vadījusies no 18.12.2012. vēstulē nosūtītajām tāmēm sava piedāvājuma gatavošanā. Tas nozīmē, ka tāmju nosūtīšanas mērķis bija mazināt neskaidrību par Strazdes iepirkumā iesniedzamo piedāvājumu saturu. Ne Talsu spriegums, ne arī SAN B nav sniegušas ticamu skaidrojumu par citu mērķi, ar kādu tāmes tika nosūtītas. Turklāt ņemams vērā, ka sniegtajos paskaidrojumos SAN B pārstāvis norādīja, ka pirms piedāvājumu iesniegšanas informācijas apmaiņa nav notikusi.

14.3. Vienošanās izvērtējums Ēdoles iepirkumā

- 102 Izvērtējot Lietā iegūto informāciju un pierādījumus, konstatējams, ka starp SAN B un CO Sistēmas bija izslēgta neskaidrība par dalības nosacījumiem Ēdoles iepirkuma konkursā.
- 103 No Lietā esošās informācijas redzams, ka SAN B būvdarbu vadītājs 11.02.2013. un 26.02.2013. nosūtījis CO Sistēmas e-pasta vēstules, kuru pielikumā pievienotās tāmes atbilst Ēdoles iepirkumā iesniedzamo piedāvājumu satura nosacījumiem. To, ka nosūtītās tāmes ir attiecināmas uz konkrēto iepirkuma konkursu un tika arī izmantotas, gatavojot CO Sistēmas piedāvājumu konkursā, apstiprina fakts, ka SAN B būvdarbu vadītāja 26.02.2013. nosūtītajai e-pasta vēstulei pievienotās tāmes, neizmainot to saturu, CO Sistēmas iekļāva savā piedāvājumā, kas tika iesniegts konkursā.
- 104 Konstatējams arī, ka SAN B, veicot nelielas korekcijas, izmantoja sava piedāvājuma gatavošanā SAN B būvdarbu vadītāja ar 11.02.2013. un 26.02.2013. e-pasta vēstulēm nosūtītās tāmes. Proti, salīdzinot CO Sistēmas un SAN B piedāvājumos esošās tāmes, konstatējams, ka, piemēram, lokālā tāmē Nr.1 ir praktiski vienādas mehānismu, materiālu, laika normas un darba samaksas summas – no 252 tāmes pozīcijām, izmaiņas konstatējamas 13 pozīcijās, pārējās lokālajās tāmēs konstatējama vairāk nekā 85% sakritība tāmju pozīcijās.
- 105 Tāpat secināms, ka SAN B un CO Sistēmas piedāvājumos atrodamas atsevišķas līdzības un citas pazīmes, kas papildus apstiprina KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu: 1) vizuāli līdzīgs satura rādītājs un vienādi satura rādītāja iestatījumi, kas nav norādīts konkursa nolikumā kā paraugs; 2) uzņēmumu nosaukumi apliecinājumos par līguma saistību garantiju sniegšanu (7.forma) ierakstīti treknrakstā, lai gan nolikuma paraugs treknrakstu neparedz; 3) vienāds teksts SAN B un CO Sistēmas piedāvājumā būvdarbu izpildes metodēm un tehnoloģijām (sk. tabulu Nr.1), kas nolikumā nav dots kā paraugs.
- 106 Uzņēmumu savstarpējo komunikāciju, kuras rezultātā Ēdoles iepirkuma konkursā SAN B un CO Sistēmas neiesniedza patiesi konkurējošus piedāvājumus, apstiprina arī 12.04.2016. CO Sistēmas sarunu protokolā sniegtais skaidrojums, ka *“iespējams, ka atsūtītās tāmes bija izmantotas CO Sistēmas piedāvājumā Ēdoles iepirkumā. [...] jo nebija laika sagatavot visu dokumentāciju pašiem”*.
- 107 Tādējādi secināms, ka no SAN B un CO Sistēmas puses nav ievērots aizliegums piedāvājumu gatavošanas procesā apmainīties ar informāciju, kas saistīta ar dalības iepirkumā nosacījumiem.

14.4. Vienošanās izvērtējums Snēpeles iepirkumā

- 108 Izvērtējot Lietā iegūto informāciju un pierādījumus, konstatējams, ka starp SAN B un CO Sistēmas bija izslēgta neskaidrība par dalības nosacījumiem Snēpeles iepirkuma konkursā, ko apstiprina Lietā konstatētā informācijas apmaiņa – SAN B komercdirektora 20.02.2013. un 21.03.2013. nosūtītās e-pasta vēstules CO Sistēmas, kuru pielikumos pievienotās tāmes atbilst Snēpeles iepirkumā iesniedzamo piedāvājumu satura nosacījumiem.
- 109 No Lietas materiāliem izriet, ka no SAN B komercdirektora 20.02.2013. un 21.03.2013. e-pasta vēstulēs nosūtītajām tāmēm, gatavojot piedāvājumu, ir vadījusies SAN B, ņemot vērā, ka uzņēmuma piedāvājumā esošajās tāmēs ir konstatējamas nelielas kopējo summu palielinājumu izmaiņas, salīdzinājumā ar SAN B komercdirektora 21.02.2013. e-pasta vēstules pielikumā nosūtītajām tāmēm. Tāpat arī konstatējams, ka no SAN B komercdirektora 20.02.2013. un 21.03.2013. e-pasta vēstulēs nosūtītajām tāmēm, gatavojot piedāvājumu, ir vadījusies CO Sistēmas, ņemot vērā, ka CO Sistēmas piedāvājumā esošās tāmēs ir konstatējams 11,17% palielinājums, kas aptuveni atbilst arī SAN B komercdirektora sākotnējai 20.02.2013. plkst. 14:36 e-pasta vēstulē paustajai vēlmei „*Pieliec +10%*”.
- 110 Tāpat secināms, ka SAN B un CO Sistēmas piedāvājumos atrodamas atsevišķas līdzības un citas pazīmes, kas papildus liecina par KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu: 1) abu pretendentu piedāvājumos ir vizuāli līdzīgs satura rādītājs, vienādi satura rādītāja iestatījumi, kas nav norādīts konkursa nolikumā kā paraugs; 2) vienāds teksts SAN B un CO Sistēmas piedāvājumā būvdarbu izpildes metodēm un tehnoloģijām (rakšanas darbi – vispārīgi, tranšejas cauruļvadu izbūvei, nederīgs grunts materiāls, rakšanas darbi blakus vai uz klātām virsmām, izraktās grunts pagaidu pārvietošana, rakšanas darbi esošo ēku un būvju tuvumā, ūdens atsūkņošana, aizbēršana), kas nolikumā nav dots kā paraugs.
- 111 KP arī kritiski vērtē Lietas dalībnieku sniegtos izskaidrojumus informācijas apmaiņai, jo skaidrojumu atbilstību faktiskai situācijai neapliecina Lietā iegūtie pierādījumi. Turklāt neviens no uzņēmumiem nevarēja sniegt precīzu skaidrojumu SAN B komercdirektora 20.02.2013. e-pasta vēstulē nosūtītajai piebildei “*pieliec + 10%*”. KP Lietas ietvaros nav arī guvusi apstiprinājumu tam, ka teksts “*pieliec + 10%*” ir saistīts ar CO Sistēmas vēlmi piesaistīt SAN B apakšuzņēmēja statusā²⁰, ņemot vērā, ka SAN B komercdirektora 20.02.2013. plkst. 14:36 sūtītajā e-pasta vēstules, kurā tika ietverts minētais lūgums, pielikumā ir pievienotas visas tāmes, kas iekļaujamas piedāvājumā, nevis tikai daļa, kas būtu nododama SAN B kā apakšuzņēmējam. Tādējādi tieši pretēji, minētā e-sarakste un tās rezultāts liecina par aizliegtas vienošanās starp konkurentiem pastāvēšanu konkrētajā konkursā.
- 112 Līdz ar to secināms, ka no SAN B un CO Sistēmas puses nav ievērots aizliegums piedāvājumu gatavošanas procesā apmainīties ar informāciju, kas saistīta ar dalības iepirkumā nosacījumiem.

14.5. Vienošanās izvērtējums Tiņģeres iepirkumā

- 113 Izvērtējot Lietā iegūto informāciju un pierādījumus, konstatējams, ka starp SAN B un CO Sistēmas bija izslēgta neskaidrība par dalības nosacījumiem Tiņģeres iepirkuma konkursā, ko apstiprina Lietā konstatētā informācijas apmaiņa – SAN B būvdarbu vadītāja 28.08.2013. nosūtītā e-pasta vēstule CO Sistēmas, kuras pielikumā pievienotās tāmes atbilst Tiņģeres iepirkumā iesniedzamo piedāvājumu satura nosacījumiem. To, ka nosūtītās tāmes ir attiecināmas uz konkrēto iepirkumu un tika arī izmantotas, gatavojot CO Sistēmas piedāvājumu konkursā, apstiprina fakts, ka SAN B būvdarbu vadītāja 28.08.2013. nosūtītajā e-pasta vēstulē pievienotās tāmes, neizmainot to saturu, CO Sistēmas iekļāva savā piedāvājumā, kas tika iesniegts Tiņģeres iepirkumā.
- 114 Tāpat secināms, ka SAN B un CO Sistēmas piedāvājumos papildus konstatējamas līdzības un citas pazīmes, kas liecina par KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu: 1) vizuāli līdzīgs satura rādītājs, vienādi satura rādītāja iestatījumi, kas nav norādīti konkursa nolikumā kā paraugs; 2) vienāds teksts piedāvājumos būvdarbu izpildes metodēm un

²⁰ 12.04.2016. sarunu protokols ar CO Sistēmas pārstāvjiem, Lietas 11.sējuma 146.-150.lp.

tehnoloģijām (rakšanas darbi – vispārīgi, tranšejas cauruļvadu izbūvei, nederīgs grunts materiāls, rakšanas darbi blakus vai uz klātām virsmām, izraktās grunts pagaidu pārvietošana, rakšanas darbi esošo ēku un būvju tuvumā, ūdens atsūkņēšana, aizbēršana, horizontālās urbšanas (beztranšejas) metode, beztranšejas tehnoloģijas metode, kā arī vienāds teksts aprakstiem ar nosaukumu Darbu izpildes programma (CO Sistēmas), Darbu organizācija (SAN B), būvdarbu veikšana, strādājošo sadzīves apstākļu organizēšana un nodrošināšana, tehnikas, mehānismu un materiālu novietnes organizēšana, nojaukšanas darbi, pazemes komunikācijas ieguldīšana, mobilizācija darbu uzsākšanai, satiksmes novirzīšana, materiālu pārbaude), kas konkursa nolikumā nav sniegts kā paraugs.

- 115 Uzņēmumu saskaņotu rīcību, kuras rezultātā Tiņģeres iepirkumā SAN B un CO Sistēmas neiesniedza patiesi konkurējošus piedāvājumus, netieši apstiprina arī Lietā iegūtās CO Sistēmas darbinieka 28.08.2013. nosūtītās e-pasta vēstules SIA “Krauzers”, kurās izteikts lūgums minētajam uzņēmumam sagatavot divus apliecinājumus – SAN B un CO Sistēmas. Arī informācija par apakšuzņēmēju piesaistīšanu ir komerciāli būtiska informācija, kuras apmaiņa piedāvājumu gatavošanas procesā starp konkurentiem nav pieļaujama. Līdz ar to, tas, ka viena uzņēmuma pārstāvis, vēršoties pie potenciālā apakšuzņēmēja un lūdzot sagatavot apliecinājumu gan sev, gan arī citam uzņēmumam, kurš plāno sniegt konkurējošu piedāvājumu iepirkumā, liecina, ka no uzņēmumu puses nav ievērots aizliegums piedāvājumu gatavošanas procesā apmainīties ar informāciju, kas saistīta ar dalības iepirkumā nosacījumiem. Šis fakts ņemams vērā, ievērojot citus iepriekš minētos pierādījumus, kas liecina par konkurentu saskaņotu rīcību.

14.6. Lietas dalībnieku dalība Talsu Partneri un tās ietekme uz Lietas apstākļiem

- 116 Lietas dalībnieki skaidrojuši, ka konkrētajā gadījumā informācijas apmaiņa notikusi Talsu Partneri piedāvājuma gatavošanas procesā. Proti, visdrīzāk, katrā no Lietas ietvaros apskatītajiem iepirkumiem sākotnēji ir bijis lēmums sniegt piedāvājumu iepirkumā Talsu Partneri sastāvā. Savukārt dažādi apstākļi piedāvājumu gatavošanas procesā ir bijuši par pamatu, lai Talsu Partneri nolemtu nesniegt piedāvājumu iepirkumā²¹.
- 117 KP nav ieguvusi pierādījumus par to, ka informācijas apmaiņa Lietā aprakstītajos iepirkumos notikusi Talsu partneri piedāvājuma gatavošanas procesa ietvaros un šādus pierādījumus nav iesnieguši arī Lietas dalībnieki. Tas, ka Lietas dalībnieki katrā no aprakstītajiem iepirkumiem ir iesnieguši atsevišķus piedāvājumus, liecina par to, ka Lietas dalībnieki uzskatīja, ka var izpildīt konkrētā iepirkuma kvalifikācijas prasības. Tādējādi KP ir pamats vērtēt Lietas dalībnieku faktiski īstenotās darbības, katram uzņēmumam startējot kā neatkarīgam tirgus dalībniekam iepirkumā.
- 118 Ņemot vērā minēto, konstatējams, ka Lietā apskatītajos iepirkumos no normatīvajiem aktiem izrietošie un pastāvīgajā judikatūrā iedibinātie ierobežojumi no Lietas dalībnieku puses nav ievēroti. Līdz ar to Lietas dalībnieki ir izdarījuši KL 11.panta pirmajā daļā noteikto aizliegtas vienošanās pārkāpumu, kas izpaudies kā aizliegta vienošanās par dalības noteikumiem, tostarp, cenu iepirkumos. Šāda vienošanās ierobežo konkurenci pēc mērķa Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas izpratnē.

V CO SISTĒMAS, SAN B UN TALSU SPRIEGUMS IZLĪGUMA PIEDĀVĀJUMI

- 119 KP saņēmti CO Sistēmas²², SAN B²³ un Talsu spriegums²⁴ iesniegumi, piekrītot KP Paziņojumos norādītajiem faktiem, pierādījumiem un to juridiskajam novērtējumam. Lietas dalībnieki iesniegumos apstiprina dalību KL 11.panta pirmajā daļā noteiktajā vienošanās

²¹ 12.04.2016. sarunu protokols ar SAN B pārstāvjiem, Lietas 11.sējuma 141.-145. lp.

²² CO Sistēmas 15.06.2016. iesniegums nr.23.

²³ SAN B 27.06.2016. viedoklis.

²⁴ Talsu spriegums 20.06.2016. iesniegums nr.JUN 16/056.

aizlieguma pārkāpumā un lūdz izlīguma noslēgšanu Lietuvā.

- 120 05.07.2016. KP saņemts CO Sistēmas, 07.07.2016. KP saņemti SAN B un Talsu spriegums izlīgumi tiesiskā strīda izbeigšanai Lietuvā, kuros Lietas dalībnieki apliecina savu dalību KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpumā, kas izpaužas kā vienošanās par dalības noteikumiem, tostarp, cenu iepirkumos Lietas dalībnieki izlīgumos atzīst dalību KL 11.panta pirmās daļas pārkāpumā un apņemas nepārsūdzēt KP pieņemto Lēmumu, ciktāl tas attiecas uz KP Paziņojumos konstatētajiem faktiem, pierādījumiem un to juridisko novērtējumu Lietuvā, ja KP apņemas samazināt piemērojamo naudas sodu par 10%, salīdzinot ar KP Lēmumā piemērojamo kopējo naudas sodu, kas tiktu piemērots, ja Lietas dalībnieki neslēgtu izlīgumu.

15. Naudas soda aprēķins

15.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

- 121 Ņemot vērā konstatētos faktus un pierādījumus kopsakarā, kuru izvērtējums sniegts Lēmuma IV nodaļā, secināms, ka CO Sistēmas un SAN B, CO Sistēmas un Talsu spriegums, kā arī SAN B un Talsu spriegums vienošanās pārkāpj KL 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteikto aizliegumu.
- 122 KL 12.panta pirmā daļa nosaka „*Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībā šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu*”.
- 123 Lēmuma pieņemšana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Ņemot vērā, ka aizliegtās vienošanās pārkāpums noticis starp tirgus dalībniekiem (konkurentiem), kas darbojas vienā tirgus līmenī (horizontālā karteļa vienošanās), tad saskaņā ar KL 12.panta trešo daļu KP ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentiem no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 700 *euro* katram. Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP vērtē pārkāpumus atbilstoši Ministru kabineta 29.03.2016. noteikumiem Nr.179 „*Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8.pantā paredzētajiem pārkāpumiem*” (Noteikumi Nr.179), kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmajā daļā noteikto.
- 124 Noteikumu Nr.179 3.punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Tādējādi, piemērojot naudas sodu, KP vadās no Lietas dalībnieku pēdējiem apstiprinātajiem, t.i., 2015.gada, gada pārskatiem.
- 125 Saskaņā ar CO Sistēmas gada pārskatu par 2015.gadu CO Sistēmas neto apgrozījums bija 1 534 692 *euro*.
- 126 Saskaņā ar SAN B gada pārskatu par 2015.gadu SAN B neto apgrozījums bija 1 610 581 *euro*.
- 127 Saskaņā ar Talsu spriegums gada pārskatu par 2015.gadu Talsu spriegums neto apgrozījums bija 3 857 138 *euro*.

15.2. Pārkāpuma smagums

- 128 Saskaņā ar Noteikumu Nr.179 12.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.
- 129 Saskaņā ar Noteikumu Nr.179 13.punktu, nosakot pārkāpuma smaguma pakāpi, ņem vērā:
- (a) Pārkāpumu veidu. Saskaņā ar Noteikumu Nr.179 14.punktu horizontālās karteļu vienošanās uzskata par sevišķi smagu pārkāpumu. Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Noteikumu Nr.179 17.4.apakšpunktu, par izdarīto pārkāpumu naudas soda apmērs var būt no 1,5 līdz 7 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

Pārkāpuma radītās vai iespējamās sekas. Konstatētās vienošanās starp Lietas dalībniekiem rezultātā 5 iepirkumos tika kavēta, ierobežota un deformēta konkurence par summām ievērojamos apmēros. Pasūtītāji – Talsu un Kuldīgas novada pašvaldības – no Lietas dalībniekiem iepirkumos nesaņēma patiesi konkurējošus, bet gan tikai konkurenci imitējošus piedāvājumus. CO Sistēmas piedāvājumu iesniedza 4 iepirkumos, SAN B piedāvājumu iesniedza 4 iepirkumos, bet Talsu spriegums piedāvājumu iesniedza 2 iepirkumos.

- (b) Katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā. Saskaņā ar Noteikumu Nr.179 15.punktu un tā apakšpunktiem, izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, ņem vērā, vai pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem: tirgus dalībnieks bijis pārkāpuma iniciators; pārkāpumā tirgus dalībniekiem bijusi aktīva vai pasīva loma. Tirgus dalībnieka loma ir vērtējama kā aktīva, ja tirgus dalībnieks pēc neatļautas informācijas apmaiņas ir iesniedzis piedāvājumu konkrētā iepirkumā. CO Sistēmas, SAN B un Talsu spriegums loma pārkāpumā vērtējama kā aktīva, jo Lietas dalībnieki pēc neatļautas informācijas apmaiņas ir iesnieguši piedāvājumus iepirkumos²⁵.
- 130 Ņemot vērā minētos apsvērumus un ievērojot izvērtētā pārkāpuma veidu, (t.sk., tā konkrēto izpausmi – vienošanās un saskaņota rīcība notika starp pilnsabiedrības biedriem pilnsabiedrības ietvaros par dalības noteikumiem, tostarp, cenu pašvaldību organizētajos iepirkumos par ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas būvdarbu veikšanu), sekas (t.sk., iepirkumu skaitu, kuros katrs Lietas dalībnieks iesniedzis savu piedāvājumu, īstenojot vienošanos) un Lietas dalībnieka lomu pārkāpumā, naudas sods (procentuāli) Lietas dalībniekiem nosakāms šādā apmērā:
- CO Sistēmas – 3 % no 2015.gada neto apgrozījuma;
  - SAN B – 3 % no 2015.gada neto apgrozījuma;
  - Talsu spriegums – 2,5 % no 2015.gada neto apgrozījuma.

15.3. Pārkāpuma ilgums

- 131 Saskaņā ar Noteikumu Nr.179 18.1., 18.2. un 18.3.apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar šo noteikumu 17.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina, ja pārkāpums ilgst vairāk par gadu, bet nepārsniedz piecus gadus, naudas soda palielinājums nosakāms līdz 0,5%, bet, ja pārkāpums ilgst vairāk par pieciem gadiem, naudas soda palielinājums nosakāms no 0,5 līdz 1%.
- 132 Nosakot pārkāpuma ilgumu, vērtējams, vai CO Sistēmas, SAN B un Talsu spriegums konstatētās aizliegtās darbības iepirkumos uzskatāmas par atsevišķu vai vienotu pārkāpumu, kuru veido turpināta rīcība.
- 133 Ņemot vērā Lietuvā konstatētos apstākļus, KP uzskata, ka CO Sistēmas, SAN B un Talsu spriegums aizliegtās darbības vairākos iepirkumos, pat ja iepirkumi notikuši dažādos gados, kvalificējas kā vienots un turpināts pārkāpums. Pārkāpuma vienotais un pastāvīgais (turpinātais) raksturs izriet no katra Lietas dalībnieka īstenoto darbību un to mērķa identiskuma – Lietas dalībnieku rīcība bija vērsta uz vieniem un tiem pašiem mērķiem, kas kavē, ierobežo vai deformē konkurenci. Turklāt konstatētajai aizliegtai vienošanās bija vienota izpausme – tā tika īstenota pilnsabiedrības ietvaros un starp pilnsabiedrības biedriem. Šai gadījumā nav būtiskas nozīmes saskaņoto darbību skaitam un intensitātei katrā gadā attiecībā uz pārkāpuma ilgumu, jo šie apstākļi tiek vērtēti, nosakot pārkāpuma smagumu.
- 134 Nosakot pārkāpuma ilgumu, KP ņem vērā Lietuvā iegūtos pierādījumus. No Lietas materiāliem secināms, ka Lietas dalībnieki aizliegtā vienošanās piedalījušies kopš 2011.gada.
- 135 Pirmo reizi informācijas apmaiņa aizliegtas vienošanās ietvaros CO Sistēmas tika konstatēta 20.06.2011. sakarā ar Spāres iepirkumu un turpinājusies vismaz līdz 28.08.2013. Tiņģeres

²⁵ AA 30.06.2015. spriedums lietā Nr.A43014713, *Empower u.c.*, 70.punkts (atstāts negrozīts ar Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 28.12.2015. spriedumu lietā SKA-1286/2015), AT 12.04.2015. spriedums lietā SKA-657/2016, *Farads u.c.*, 7.punkts

iepirkumā. Tādējādi CO Sistēmas pārkāpums ildzis vismaz divus gadus. Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus un Noteikumu Nr.179 18.2.apakšpunktā noteikto, CO Sistēmas naudas sods par pārkāpuma ilgumu palielināms 0,2% apmērā.

- 136 Pirmo reizi informācijas apmaiņa aizliegtas vienošanās ietvaros SAN B tika konstatēta 18.12.2012. sakarā ar Strazdes iepirkumu un turpinājusies vismaz līdz 28.08.2013. Tiņģeres iepirkumā. Tādējādi SAN B pārkāpums ildzis mazāk par gadu. Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus un Noteikumu Nr.179 18.1.apakšpunktā noteikto, SAN B naudas soda apmērs par pārkāpuma ilgumu nav palielināms.
- 137 Pirmo reizi informācijas apmaiņa aizliegtas vienošanās ietvaros Talsu spriegums tika konstatēta 20.06.2011. sakarā ar Spāres iepirkumu un turpinājusies vismaz līdz 18.12.2012. Strazdes iepirkumā. Tādējādi Talsu spriegums pārkāpums ildzis vairāk par gadu, bet nesasniedz divus gadus. Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus un Noteikumu Nr.179 18.2.apakšpunktā noteikto, Talsu spriegums naudas sods par pārkāpuma ilgumu palielināms 0,1% apmērā.

15.4. Naudas soda apmērs, ievērojot pārkāpuma smagumu un ilgumu

- 138 Atbilstoši Noteikumu Nr.179 16.punktam kopējo naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 17. un 18.punktu noteiktos naudas sodus.
- 139 Tādējādi kopējais naudas sods par pārkāpuma smagumu un ilgumu CO Sistēmas nosakāms 3,2% apmērā no tās 2015.gada neto apgrozījuma un veido 49 110,14 *euro*, SAN B nosakāms 3 % apmērā no tās 2015.gada neto apgrozījuma un veido 48 317,43 *euro*, Talsu spriegums nosakāms 2,6% apmērā no tās 2015.gada neto apgrozījuma un veido 100 285,59 *euro*.

15.5. Atbildību pastiprinošie / mīkstinošie apstākļi

- 140 KP, izvērtējot Lietas materiālus, nekonstatē, ka pastāvētu atbildību pastiprinoši apstākļi saskaņā ar Noteikumu Nr.179 20.punktu.
- 141 Saskaņā ar Noteikumu Nr.179 22.punktu kopējo naudas sodu var samazināt, ja pastāv kāds no atbildību mīkstinošiem apstākļiem.
- 142 CO Sistēmas Lietā norādījusi uz vairākiem apstākļiem, kas tās ieskatā mīkstina atbildību un kurus lūdz ņemt vērā: CO Sistēmas KL pārkāpumu ir izdarījusi pirmo reizi; lietas ierosināšana ir mudinājusi CO Sistēmas izbeigt pārkāpumu; CO Sistēmas ir apņēmusies turpmāk ievērot konkurenci regulējošos normatīvos aktus; nav bijusi pārkāpuma iniciatore; iepirkumiem bija reģionāls raksturs un bez Lietas dalībniekiem tajos piedalījās vairāki citi pretendenti, līdz ar to iepirkuma rezultāti pēc būtības ietekmēti netika un pārkāpuma sekas nav atstājušas būtisku ietekmi uz tirgu; procesuālo darbību gaitā labprātīgi tika sniegta visa informācija un pieprasītie dokumenti, kā arī labprātīgi pildītas KP darbinieku prasības; pēc lietas ierosināšanas nav slēpta vai iznīcināta informācija.
- 143 CO Sistēmas norādītie apstākļi nav atzīstami par atbildību mīkstinošiem apstākļiem Noteikumu Nr.179 22.1.apakšpunkta izpratnē. Fakts, ka CO Sistēmas pārkāpumu izdarījusi pirmo reizi un pēc Lietas ierosināšanas nav slēpusi vai iznīcinājusi informāciju, kā arī nav izvairījusies no sadarbības, nepalielina noteikto naudas sodu, nevis uzskatāms par atbildību mīkstinošo apstākli, kas samazina sodu. Lietā nav iegūti pierādījumi, ka CO Sistēmas pārkāpumu turpinājusi pēc 28.08.2013. (Lēmuma 135.punkts), līdz ar to noraidāms arguments, ka tieši Lietas ierosināšana ir mudinājusi CO Sistēmas izbeigt pārkāpumu. Savukārt, ievērojot, ka tiesību normas ir pastāvīgi jāievēro ikvienai personai, fakts, ka tirgus dalībnieks ir apņēmis turpmāk ievērot tiesību normas nav pamats naudas soda samazināšanai.
- 144 CO Sistēmas norādīto par pārkāpuma raksturu un sekām, kā arī to, ka CO Sistēmas nav bijusi pārkāpuma iniciatore, KP ņemusi vērā, vērtējot pārkāpuma smagumu un CO Sistēmas lomu pārkāpumā.
- 145 Vienošanās starp Lietas dalībniekiem ir konkurenci ierobežojoša pēc mērķa, turklāt, īstenojot Lietā konstatēto vienošanos, pasūtītāji iepirkumos nav saņēmuši patiesi konkurējošus, bet gan

tikai konkurenci imitējošus piedāvājumus. Turklāt Lietas dalībnieki, tostarp, CO Sistēmas šajos iepirkumos arī uzvarēja. Līdz ar to šie apstākļi nav uzskatāmi par atbildību mīkstinošiem un nav nozīmes, vai pārkāpuma rezultātā būtiskas sekas tirgū iestājušās un iepirkumos piedalījušies vairāki citi pretendenti. Apstākļi, ka tirgus dalībnieks labprātīgi KP sniedz pieprasīto informāciju un pilda noteiktās prasības ir tam ar KL noteikts pienākums, nevis apstākļi, kas mīkstina atbildību.

- 146 Kā atbildību mīkstinošu CO Sistēmas norādījusi arī apstākļi, ka tā pēc savas iniciatīvas izteikusi gatavību sadarboties ar KP un pilnībā atzinusi savu dalību pārkāpuma izdarīšanā. Šī apstākļa izvērtējums un ietekme uz naudas soda apmēru sniegts 15.6.apakšsadaļā *Naudas soda samazinājums saskaņā ar izlīgumu*.
- 147 Vienlaikus Noteikumu Nr.179 22.punktā atbildību mīkstinošie apstākļi uzskaitīti kā neizsmeljoši piemēri, līdz ar to KP par atbildību mīkstinošu var atzīt arī kādu citu apstākli.
- 148 Ievērojot minēto, par atbildību mīkstinošu KP atzīst apstākli, ka CO Sistēmas Lietas izpētes gaitā pēc savas iniciatīvas sniedza informāciju par apmaiņu ar komerciāli sensitīvu informāciju starp Lietas dalībniekiem, tostarp, sniedzot papildu izsmeljošu informāciju par dalību pilnsabiedrībā un katrā no iepirkumiem atsevišķi, kā arī vaļširdīgi sniedzot paskaidrojumus, atklājot faktiskos apstākļus, kādos sagatavoti piedāvājumi Talsu un Kuldīgas pašvaldību iepirkumos. Ievērojot minēto KP uzskata par pamatotu CO Sistēmas samazināt naudas sodu par 10%.
- 149 (*).
- 150 Izvērtējot Talsu spriegums Lietas izskatīšanas gaitā pēc savas iniciatīvas papildus sniegto informāciju, KP atzīst to kā Talsu spriegums atbildību mīkstinošus apstākļus. Proti, Talsu spriegums atzīst komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņu starp Lietas dalībniekiem gatavojot piedāvājumus, kā arī atzīst, ka piedāvājumi netika gatavoti neatkarīgi. Tāpat Talsu spriegums Lietas izskatīšanas gaitā vaļširdīgi sniedza paskaidrojumus, atklājot faktiskos apstākļus, kādos sagatavoti piedāvājumi Talsu pašvaldības iepirkumos. Ievērojot minēto KP uzskata par pamatotu Talsu spriegums samazināt naudas sodu par 10%.
- 151 SAN B rīcībā KP Lietā nekonstatē mīkstinošus apstākļus.
- 152 Lietā nav piemērojams Noteikumu Nr.179 22.2. apakšpunkts.²⁶

15.6. Naudas soda samazinājums saskaņā ar izlīgumu

- 153 CO Sistēmas, SAN B un Talsu spriegums iesniegtajos izlīgumos (skat. Lēmuma 120 rindkopu) atzīst savu dalību KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpumā, kas izpaudies kā vienošanās par dalības noteikumiem, tostarp, cenu iepirkumos, t.i., piekrīt KP Paziņojumos konstatētajiem faktiem, pierādījumiem un to juridiskajam novērtējumam un apņemas nepārsūdzēt KP pieņemto lēmumu, ciktāl tas attiecas uz KP Paziņojumos konstatētajiem faktiem, pierādījumiem un to juridisko novērtējumu Lietā, ja naudas sods tiek samazināts par 10%. KP uzskata, ka, slēdzot izlīgumu, tiks sasniegts mērķis – izlīguma rezultātā tiek izbeigts tiesiskais strīds starp KP un CO Sistēmas, SAN B un Talsu spriegums. Ņemot vērā minēto, KP samazina CO Sistēmas, SAN B un Talsu spriegums naudas sodu par 10%.

15.7. Galīgais naudas soda apmērs

- 154 Galīgais naudas soda apmērs nosakāms, ievērojot 15.5. un 15.6.apakšsadaļā piemēroto naudas soda samazinājumu.
- 155 Tādējādi galīgais naudas soda apmērs CO Sistēmas nosakāms 39 288,12 *euro* apmērā, SAN B nosakāms 43 485,69 *euro* apmērā, Talsu spriegums nosakāms 80 228,47 *euro* apmērā.

²⁶ Sal. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 28.12.2015. spriedums lietā SKA-1286/2015, Empower u.c., 17.punkts.

Ņemot vērā augstāk minēto, un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3. un 4.punktu un 11.panta pirmo daļu, 12.panta pirmo un trešo daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 80.panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma 5., 8., 12., 13., 14.¹, 63.¹, 65. un 66.pantu, kā arī Ministru kabineta 29.03.2016. noteikumu Nr.179 "Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8.pantā paredzētajiem pārkāpumiem" 3., 12.-19., 22.punktu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA "CO Sistēmas", SIA "SAN B" un SIA "Talsu spriegums" darbībās.
2. Uzlikt SIA "CO Sistēmas" naudas sodu 39 288,12 *euro* (trīsdesmit deviņi tūkstoši divi simti astoņdesmit astoņi *euro* un divpadsmit centi) apmērā.
3. Uzlikt SIA "SAN B" naudas sodu 43 485,69 *euro* (četrdesmit trīs tūkstoši četri simti astoņdesmit pieci *euro* un sešdesmit deviņi centi) apmērā.
4. Uzlikt SIA "Talsu spriegums" naudas sodu 80 228,47 *euro* (astoņdesmit tūkstoši divi simti divdesmit astoņi *euro* un četrdesmit septiņi centi) apmērā.
5. Izbeigt izpētes lietu par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu PS "Talsu Partneri" darbībās.
6. Uzlikt par pienākumu naudas sodu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ. Nr.90000050138, kontā LV78TREL1060001019900, kods TREL22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

S.Ābrama

(*)- ierobežotas pieejamības informācija